

EVOLUȚIA PIEȚEI ASIGURĂRILOR

TRIMESTRUL III 2018

Notă

Acest raport prezintă evoluția pieței asigurărilor în primele 9 luni ale anului 2018.

Raportul este realizat pe baza raportărilor suplimentare, completate în baza evidențelor contabile și tehnico-operative, transmise de societățile de asigurare cu excepția capitolului referitor la regimul Solvabilitate II care este realizat pe baza raportărilor periodice de supraveghere transmise de societățile de asigurare care cad sub incidența acestui regim. Raportul este realizat pe baza raportărilor transmise de societățile de asigurare extrase până la data de 21 noiembrie 2018, cu data de referință 30 septembrie 2018, datele utilizate fiind date preliminare neauditate.

Ca urmare a rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară,
Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București
TELVERDE: 0800.825.627
Internet: <http://www.asfromania.ro>
E-mail: office@asfromania.ro

CUPRINS

PIAȚA ASIGURĂRILOR	3
Piața asigurărilor în context european.....	3
Piața asigurărilor din România	8
I. SOCIETĂȚI DE ASIGURARE	8
I.1. Prime brute subscrise (AG și AV)	9
I.2. Contracte de asigurare	15
I.3. Indemnizații brute plătite de asigurători (IBP)	17
I.4. Rata daunei și a cheltuielilor	20
I.5. Rezerve tehnice	23
I.6. Lichiditatea societăților de asigurare	24
I.7. Reasigurarea	25
I.8. Profitabilitatea societăților de asigurare	26
I.9. Date statistice sub regimul Solvabilitate II	28
I.10. Asigurările de locuințe	31
I.11. Evoluția pieței de asigurări de răspundere civilă auto RCA, subscrise pe teritoriul României în primele nouă luni ale anului 2018	33
I.12. Clauza de decontare directă	39
II. Sucursale	40
II.1. Prime brute subscrise de către sucursale (AG și AV)	40
II.2. Indemnizații brute plătite de sucursale (IBP)	40
III. Brokerii de asigurare și/sau reasigurare	42
III.1. Activitatea de intermediere în asigurări	42
III.2. Venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări	45
III.3. Datorii și creanțe din activitatea de intermediere	47

PIAȚA ASIGURĂRILOR

Piața asigurărilor în context european

Economia UE și cea a zonei euro și-au moderat ritmul trimestrial de creștere la 0,3%-0,2% în Q3-2018, comparativ cu 0,4% în primele două trimestre și 0,7% la finalul anului trecut, fiind vizibilă și o atenuare progresivă a dinamicii PIB anuale (1,9% în UE și 1,7% în zona euro).

Pe plan internațional, în China avansul economic a coborât marginal la 6,5% după o creștere de 6,7% în ultimele trei trimestre, bazându-se pe cererea internă stabilă și investițiile imobiliare. Economia SUA însă a continuat ritmul alert de creștere astfel că dinamica anuală a PIB-ului a accelerat la maximum ultimilor trei ani până la 3,0% (2,9% în Q2 și 2,6% în Q1) pe fondul majorării consumului și a investițiilor private (efectul relaxării fiscale). Totuși, tensiunile comerciale dintre China și SUA, ar putea încetini creșterea economică a celor două state în perspectiva apropiată, fără a induce dezechilibre pe termen mediu.

Tendința de încetinire a economiilor dezvoltate din zona euro va continua probabil și în Q4 2018, după cum se observă din evoluția indicilor PMI ai activității sectorului privat din Germania și Franța, publicați de Markit Economics. Per ansamblu, PMI la nivelul zonei euro se află pe un trend descrescător vizibil, până la 52,4 puncte în noiembrie (53,1 în octombrie), în urma reducerii ratelor de creștere ale principalilor indicatori economici ai ofertei.

În același sens, indicatorul ZEW al sentimentului investitorilor din zona euro pentru următoarele 6 luni a scăzut în noiembrie pentru a 6-a lună consecutiv, la -22,0 puncte (-19,4 în octombrie), sub așteptările pieței (-17,3 puncte) care prevedeau o ameliorare față de luna anterioară. Declinul indicatorului este semnificativ, cel mai ridicat din iulie 2012, și a vizat toate economiile relevante: Germania (-24,1), Franța (-20,0), Italia (-49,0), dar și Marea Britanie (-61,4) unde se observă persistența pesimismului accentuat în a doua jumătate a anului. Activitățile percepute cu un nivel de încredere redus sunt industria auto (-51,7), metalurgia (-25,1) și sectorul bancar (-23,1). Așteptările asupra perspectivelor economice s-au deteriorat în ultimele două luni pe fondul îngrijorărilor asupra pericolului unui „Brexit” dur și al corecțiilor bursiere din octombrie, suprapuse peste climatul general al tensiunilor comerciale dintre SUA și China, efecte care se văd deja în producția industrială, comerțul cu amănuntul și exporturile economiilor dezvoltate, precum Germania.

Pe de altă parte, dinamica anuală a economiei a fost depășită de dinamica prețurilor, ceea ce va crea dificultăți BCE în găsirea unui echilibru în politica monetară, între stimularea economiei și temperarea inflației. Astfel, prețurile de consum au evoluat cu o rată anuală de 2,2% în UE și în zona euro în octombrie, după care se estimează o rată în jurul a 2,0% în noiembrie în zona euro, în situația în care prețurile energiei și combustibililor au accelerat în ritm anual cu peste 9,0% în această perioadă. Cele mai mari valori ale inflației în octombrie au fost observate în Estonia (4,5%), România (4,2%), Ungaria (3,9%) și Bulgaria (3,6%), conform indicelui armonizat al prețurilor de consum. Creșteri modeste ale prețurilor au fost consemnate în Danemarca (0,7%), Islanda (0,9%), Grecia (1,1%) și Irlanda (1,1%)

Rata șomajului ajustată sezonier s-a stabilizat în august-octombrie 2018 la minimum de 6,7% în UE și 8,1% în zona euro. Șomajul rămâne neomogen printre statele europene, cel mai înalt nivel fiind consemnat în Grecia (18,9%) și Spania (14,8%) iar valorile minime fiind în Cehia (2,2%) și Germania (3,3%). Europa se confruntă în prezent cu probleme legate de gradul de calificare al forței de muncă cerute în noile angajări ca urmare a extinderii afacerilor și de slaba implicare a populației tinere

Previziunile economice de toamnă ale Comisiei Europene consemnează continuarea ritmului susținut de creștere în UE și în zona euro, pe o tendință de ușoară încetinire, pe fondul influenței tensiunilor

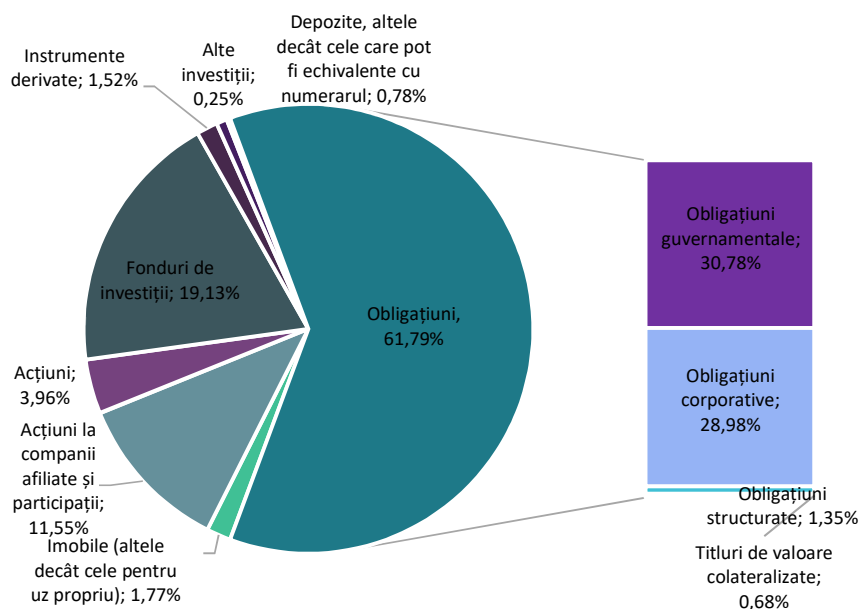
comerciale internaționale și a incertitudinilor create de Brexit și de noile alegeri legislative de anul viitor. Creșterea PIB-ului din zona euro, la fel ca și în UE28, este prognozată să se tempereze până la 2,1% în acest an și 1,9% în 2019, urmând avansului maxim din 2017 de 2,4%, și cu 0,2 puncte procentuale sub nivelul estimat în versiunea precedentă. Factorii exogeni, cum ar fi temperarea ritmului comerțului mondial, incertitudinile geopolitice și prețul ridicat al petrolului, ar trebui să aibă un efect de atenuare asupra creșterii în ansamblu, pe măsură ce îmbunătățirile pe piața forței de muncă își pierd din intensitate iar constrângerile pe latura ofertei devin mai obligatorii în anumite state membre.

În ședința din 25 octombrie 2018, BCE a decis ca rata dobânzii la operațiunile principale de refinanțare și ratele dobânzilor la facilitatea de creditare marginală și la facilitatea de depozit să rămână nemodificate la nivelurile de 0,00%, 0,25% și, respectiv, -0,40%, anticipând menținerea acestora la nivelurile actuale cel puțin până în vara anului 2019 și, în orice caz, atât timp cât va fi necesar pentru a asigura stabilitatea ratei inflației pe termen mediu. Cu privire la măsurile neconvenționale de politică monetară, Consiliul guvernatorilor va continua să efectueze achiziții nete în cadrul programului de achiziționare de active în noul ritm lunar de 15 miliarde euro până la sfârșitul lunii decembrie 2018.

Banca Centrală a SUA (US FED) a decis menținerea ratei dobânzii de referință în intervalul 2,00%-2,25%, după trei majorări în cursul anului (ultima în septembrie), având în vedere faza de expansiune continuă a economiei americane, nivelul redus al ratei șomajului și o rată a inflației în scădere la 2,3% în septembrie. Potrivit investitorilor, probabilitatea unei majorări a ratei dobânzii în decembrie este destul de ridicată, în concordanță cu creșterea costurilor cu forța de muncă și o rată a inflației de bază în jurul procentului de 2,2%, nivel superior obiectivului de 2,0%.

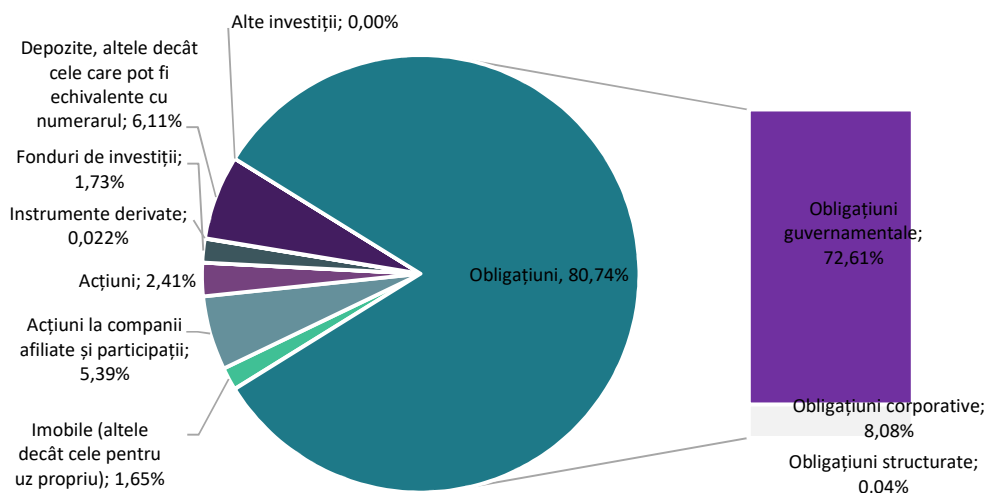
Conform Raportului de stabilitate financiară publicat de EIOPA, pe fondul mediului economic european caracterizat de randamente scăzute și un nivel ridicat de incertitudini, se menține riscul de modificare bruscă a așteptărilor investitorilor privind performanțele activelor financiare, cu impact indirect asupra prețurilor și randamentelor de piață ale acestora. Eventuala creșterea randamentelor de piață implică scăderea prețurilor de piață ale instrumentelor cu venit fix, cu impact negativ asupra investițiilor în obligațiuni, în contextul în care expunerile societăților de asigurare față de obligațiuni sunt semnificative atât pe plan european, cât și pe plan local.

Figura 1 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din SEE (Trim. II 2018)

Sursa: EIOPA, calcule ASF

Figura 2 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din România (Trim. II 2018)

Sursa: EIOPA, calcule ASF

Pentru analiza comparativă dintre piața asigurărilor din România și alte piețe europene au fost analizați doi indicatori ce arată nivelul de dezvoltare a piețelor:

- gradul de penetrare a asigurărilor în PIB, indicator calculat ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise (exclusiv activități de reasigurare) de către entitățile autorizate și supravegheate local (atât în țara de origine cât și în străinătate), și produsul intern brut din țara analizată.
- densitatea asigurărilor, calculată ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise (exclusiv activități de reasigurare) pe teritoriul țării și numărul de locuitori al acesteia, indicator care arată cât cheltuiește, în medie, locuitorul unei țări pentru produse de asigurare.

Tabelul 1 Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (%) în perioada 2012 - 2017

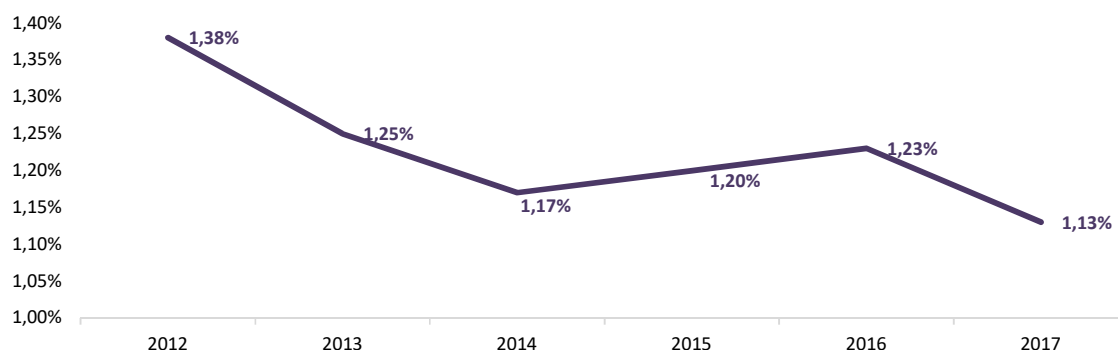
Țară	2012	2013	2014	2015	2016*	2017
Austria	5,7	5,7	5,4	5,3	4,8	4,9
Cehia	3,6	3,5	3,6	3,2	3,0	3,0
Franța	9,9	10,1	10,6	10,7	11,0	12,5
Germania	6,8	6,9	6,7	6,5	6,2	8,1
Ungaria	2,7	2,7	2,6	2,5	2,5	2,5
Polonia	3,8	3,5	3,2	3,0	2,9	3,2
România**	1,38	1,25	1,17	1,20	1,23	1,13

Sursa: EIOPA, Eurostat, *OECD_Stats, **calcule ASF

Gradul de penetrare a asigurărilor din România în PIB a fost 1,13% la nivelul anului 2017, în timp ce țările dezvoltate ca Germania sau Franța au înregistrat valori ale acestui indicator de 8,1%, respectiv 12,5%.

Deși volumul primelor brute subscrise în anul 2017 în România a crescut, gradul de penetrare a asigurărilor în PIB a scăzut comparativ cu anii anteriori datorită creșterii mai rapide a PIB-ului față de majorarea înregistrată de sectorul asigurărilor din perspectiva volumului de prime brute subscrise.

Figura 3 Evoluția gradului de penetrare a asigurărilor în PIB în România

Sursa: EIOPA, OECD_Stats, Eurostat, calcule ASF

Dacă se ia în calcul volumul total al primelor brute subscrise pe teritoriul României (inclusiv PBS de sucursale – vezi secțiunea II a raportului), gradul de penetrare a asigurărilor în PIB a fost în anul 2017 de 1,21%. Tendințele prin primele nouă luni ale anului indică o posibilă scădere a valorii acestui indicator pentru 2018, ca urmare a creșterii mai rapide a PIB în comparație cu primele brute subscrise în semestrul I.

Densitatea asigurărilor indică, de asemenea, niveluri mai scăzute pentru România comparativ cu alte state analizate. Raportând densitatea asigurărilor la salariul mediu brut anual, ponderea în cazul României este de aproximativ 1,3%, în timp ce țări ca Ungaria și Polonia înregistrează valori de aproximativ 2,6-3,1%. Diferențele observate exprimă gradul diferit de maturitate a piețelor și arată potențial semnificativ de dezvoltare al pieței de asigurări din România, ce poate fi fructificat prin continuarea măsurilor de stimulare a pieței, a creșterii încrederii consumatorilor și sporirii nivelului de educație financiară. Acestea, alături de majorarea veniturilor populației, pot determina dezvoltarea pieței și îmbunătățirea indicatorilor aferenți.

Tabelul 2 Densitatea asigurărilor (EUR)

Țară	2012	2013	2014	2015	2016*	2017
Austria	2.061	2.125	2.049	2.063	2.024	1.937
Cehia	581	543	541	539	522	500
Franța	3.053	3.133	3.323	3.381	3.954	3.954
Germania	2.360	2.475	2.494	2.480	2.433	2.648
Ungaria	265	273	274	274	298	313
Polonia	402	376	362	359	339	376
România**	95	94	92	101	110	108

Sursa: EIOPA, *OECD_Stats, **calcule ASF

Tabelul 3 Ponderea densității asigurărilor în salariul mediu brut anual

Țară	2012	2013	2014	2015	2016*	2017
Austria	5,06%	5,07%	4,79%	4,70%	4,56%	4,27%
Cehia	4,87%	4,72%	4,78%	4,62%	4,28%	3,73%
Franța	8,42%	8,50%	8,93%	8,98%	10,39%	10,22%
Germania	5,33%	5,54%	5,46%	5,30%	5,09%	5,39%
Ungaria	2,79%	2,78%	2,81%	2,68%	2,76%	2,59%
Polonia	4,32%	3,80%	3,57%	3,05%	2,89%	3,12%
România**	1,69%	1,61%	1,47%	1,48%	1,48%	1,26%

Sursa: EIOPA, *OECD_Stats, Eurostat, **calcule ASF

În anul 2017, densitatea asigurărilor în România a fost de aproximativ 494 lei/locuitor, în creștere cu 4% față de 2016 (475 lei), adică aproximativ 108 EUR/locuitor (folosind cursul mediu anual).

Dacă ținem seama și de subscrierile sucursalelor, densitatea asigurărilor, calculată ca raport dintre totalul primelor brute subscrise (PBS) pe teritoriul României (inclusiv primele brute subscrise de către sucursalele prezente în România) și numărul de locuitori, a înregistrat o valoare de circa 528 lei în anul 2017, adică circa 116 EUR.

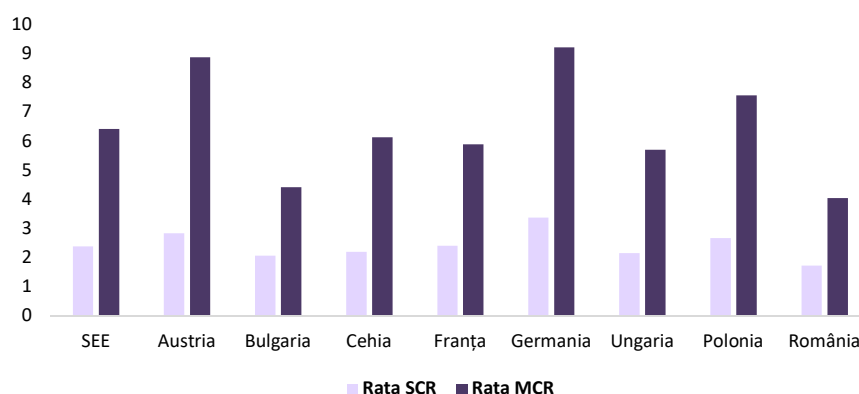
Tabelul 4 Ponderea primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață în total prime brute subscrise

Țară	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Austria	..	34,1%	35,5%	35,3%	32,5%	43,7%
Cehia	46,9%	45,7%	45,1%	41,1%	40,6%	34,5%
Franța	62,1%	62,4%	64,2%	64,2%	60,0%	61,1%
Germania	35,5%	36,0%	35,9%	34,0%	33,1%	53,8%
Ungaria	53,0%	54,5%	54,8%	51,1%	49,5%	47,5%
Polonia	58,1%	54,0%	52,2%	50,2%	42,6%	38,5%
România	21,2%	18,7%	17,5%	18,5%	17,8%	20,8%***

Sursa: OECD_Stats, *EIOPA, ***calcule ASF

Ponderea activității de asigurări de viață în totalul sectorului de asigurări din România din perspectiva volumului de prime brute subscrise se află la un nivel scăzut în perioada 2013 – 2016 comparativ cu celelalte state analizate ale UE. Cu toate acestea, în anul 2017 s-a remarcat creșterea accentuată a sectorului de asigurări de viață din România, ceea ce indică un interes în creștere al românilor față de produsele de asigurări de viață. În 2017, ponderea activității de asigurări de viață în total piață de asigurări era de circa 21%, nivel la care s-a menținut și în primele 9 luni ale anului 2018.

Figura 4 Ratele cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței minime de capital (MCR) (Trim. II 2018)

Sursa: EIOPA

Cadrul macroeconomic în general favorabil caracterizat prin creșteri ale economiilor UE, rate scăzute ale șomajului, creșterea veniturilor disponibile ale populației și menținerea, în acest context, a încrederii consumatorilor cu privire la perspectivele economiei la un nivel ridicat au sprijinit în 2017, dar și pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2018 piețele financiare europene. Deși România a înregistrat niveluri mai scăzute ale indicatorilor prezentați comparativ cu alte state europene analizate, perspectivele de dezvoltare a acestui sector se mențin favorabile. Lansarea de noi produse de asigurare și adaptarea acestora la nevoile populației, creșterea gradului de încredere a consumatorilor în industria asigurărilor și sporirea educației financiare sunt modalități eficiente de consolidare a sectorului de asigurări din România.

Piața asigurărilor din România

În primele 9 luni ale anului 2018, societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF au subscris prime brute în valoare de 7,47 miliarde lei, în creștere cu 2,1% față de valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior. Piața asigurărilor din România rămâne orientată spre activitatea de asigurări generale, ce deține o pondere de 79% din totalul primelor brute subscrise de societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF.

Valoarea primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale a crescut cu 1,65% în primele 9 luni ale anului 2018 comparativ cu perioada similară a anului anterior, în timp ce valoarea subscrierilor pentru activitatea de asigurări de viață a înregistrat o creștere de 3,96%.

Piața asigurărilor generale rămâne dominată de asigurările auto, astfel încât acestea, incluzând clasa A3 (Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare) și clasa A10 (Asigurări de răspundere civilă auto, inclusiv răspunderea transportatorului) reprezintă aproximativ 73% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale și 58% din totalul primelor brute subscrise de societățile de asigurări în primele 9 luni ale anului 2018.

O schimbare în tendințele manifestate pe parcursul trimestrelor anterioare este consolidarea segmentului de asigurări de viață care a înregistrat o apreciere semnificativă, de 21%, în anul 2017 comparativ cu anul anterior. Dacă în perioada 2012 – 2014 activitatea de asigurări de viață era în scădere din punct de vedere al volumului de prime brute subscrise, începând cu anul 2015 și-a reluat creșterea, iar în 2017 creșterea sectorului de asigurări s-a datorat acestui segment de asigurări de viață. În primele 9 luni ale anului 2018 a continuat dinamica pozitivă a acestui sector, constatându-se o creștere de 3,96% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, iar volumul primelor brute subscrise se menține la cel mai ridicat nivel din ultimii ani.

Din totalul primelor brute subscrise de societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF în primele 9 luni ale anului 2018 (7,47 miliarde lei), primele brute subscrise pe teritoriul altor state au înregistrat un volum de circa 90,78 milioane lei, reprezentând aproximativ 1,2% din volumul total al primelor subscrise, în creștere cu circa 23% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (73,59 milioane lei).

La finalul lunii septembrie 2018 valoarea totală a rezervelor tehnice brute constituite de societățile de asigurare se situa la un nivel de peste 16 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 1% față de sfârșitul semestrului I 2018 (16.140.039.025 lei). Din valoarea totală a rezervelor tehnice brute, 55,41% reprezintă rezerve constituite pentru asigurările generale, în timp ce 44,59% din totalul rezervelor tehnice sunt constituite pentru activitatea de asigurări de viață.

În primele nouă luni ale anului 2018 a continuat îmbunătățirea indicatorilor de solvabilitate. La sfârșitul lunii septembrie a anului 2018 toate societățile de asigurare îndeplineau atât cerințele necesarului de capital de solvabilitate (SCR), cât și cerințele minime de capital (MCR). De asemenea, ratele SCR și MCR, calculate la nivelul pieței ca raportul dintre totalul fondurilor proprii eligibile să acopere cerințele de capital și valoarea totală a necesarului de capital, au înregistrat valori supraunitare. Rata SCR la nivelul pieței s-a situat la un nivel de 1,73, iar rata MCR la o valoare de 3,99.

Activele totale ale societăților de asigurare au crescut cu 1,79% în primele nouă luni ale anului 2018 comparativ cu valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior, iar datoriile totale au crescut cu 1,30%. Astfel, excedentul activelor față de datorii a fost de 4,97 miliarde lei la 30 septembrie 2018, în creștere față de valoarea de 4,81 miliarde lei, înregistrată la 30 septembrie 2017.

Societățile de asigurare autorizate în alte state membre UE au subscris în trimestrul III al anului 2018 în baza dreptului de stabilire, pe teritoriul României, prin intermediul sucursalelor, un total al primelor brute subscrise de peste 481 milioane lei (6,05% din totalul primelor brute subscrise în România de societățile locale autorizate de ASF și de sucursalele asigurătorilor autorizați în alte state membre UE), în scădere cu 12% față de aceeași perioadă a anului anterior.

I. SOCIETĂȚI DE ASIGURARE

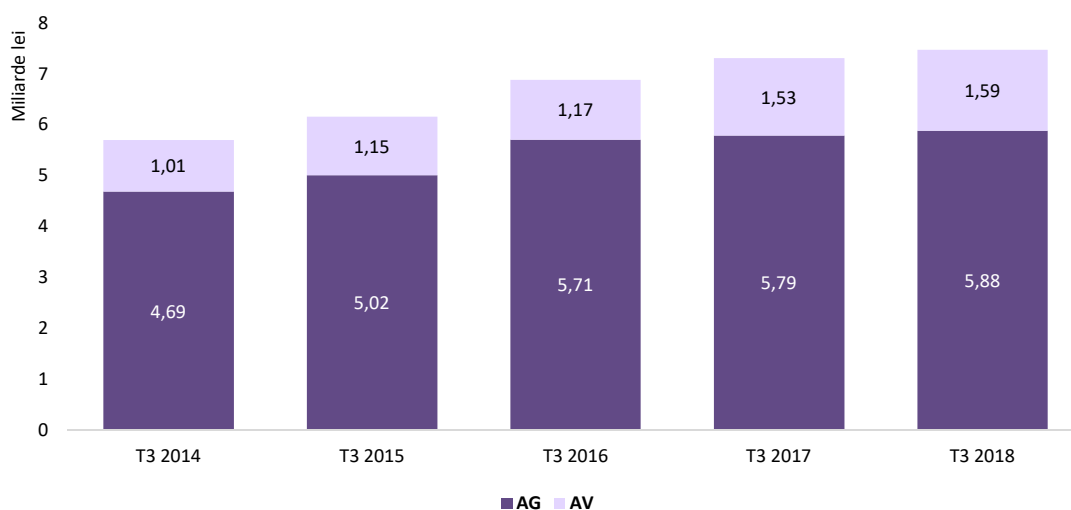
La 30 septembrie 2018 activau pe piața asigurărilor 29 de societăți de asigurare, autorizate și reglementate de ASF, dintre care 16 au practicat numai activitate de asigurări generale („AG”), 7 au practicat numai activitate de asigurări de viață („AV”) și 6 au practicat activitate compozită. Anul trecut pe piața asigurărilor din România activau 31 de societăți, însă una dintre societățile ce desfășura activitate de asigurări generale și-a transferat portofoliul, iar o societate de asigurare ce desfășura activitate de asigurări de viață a fuzionat prin absorbție cu o altă societate de asigurare, portofoliul de contracte de asigurare fiind transferat către cea din urmă.

I.1. Prime brute subscrise (AG și AV)

Asigurătorii au cumulat în primele nouă luni din anul 2018 prime brute subscrise (PBS) în valoare de aproximativ 7,47 miliarde lei, volum în creștere cu 2,1% față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului anterior:

- primele brute subscrise aferente asigurărilor generale (AG) sunt în valoare de circa 5,88 miliarde lei, în creștere cu 1,65% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de aproximativ 1,59 miliarde lei, în creștere cu 3,96% comparativ cu primele nouă luni ale anului anterior.

Figura 5 Evoluția volumului de prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018

Spre deosebire de piața europeană de asigurări care este dominată de segmentul asigurărilor de viață, în România acesta reprezenta doar aproximativ 21% din primele brute subscrise, piața fiind dominată de asigurările generale, respectiv cele auto.

Tabelul 5 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018

	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
AG	4.692.187.824	5.017.138.804	5.713.173.176	5.789.410.401	5.884.924.852
AV	1.010.878.139	1.145.507.810	1.172.202.462	1.528.348.043	1.588.870.347
TOTAL	5.703.065.963	6.162.646.614	6.885.375.638	7.317.758.444	7.473.795.199
Pondere AG (%)	82%	81%	83%	79%	79%
Pondere AV (%)	18%	19%	17%	21%	21%

Tabelul 6 Dinamica primelor brute subscrise pe clase de asigurări în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018

Categorie	Clasa Asigurare	PBS (lei)				
		T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
AG	A1	62.220.114	61.485.859	43.890.382	45.145.554	41.184.315
	A2	27.826.187	40.973.707	58.634.716	101.120.773	140.273.892
	A3	1.271.574.338	1.255.367.516	1.289.289.596	1.391.076.597	1.526.605.385
	A4	1.930.446	3.015.771	3.196.604	2.685.684	2.847.715
	A5	6.055.519	9.284.522	8.729.983	7.505.685	7.528.283
	A6	23.087.680	31.642.918	18.139.587	17.286.523	17.184.152
	A7	19.505.884	18.083.177	18.733.770	17.425.073	17.796.025
	A8	721.644.663	733.230.286	703.744.491	745.156.696	783.475.131
	A9	112.459.973	108.529.396	107.112.616	108.383.763	113.727.203
	A10	2.029.033.125	2.339.943.843	3.128.092.478	2.962.514.529	2.798.266.462
	A11	11.853.736	12.568.451	11.416.070	14.273.043	11.462.479
	A12	9.023.374	9.276.842	5.425.309	4.427.216	2.944.239
	A13	204.108.002	193.189.750	147.443.877	146.809.758	166.997.301
	A14	16.474.394	4.876.900	3.195.609	699.942	598.876
	A15	100.376.541	112.037.470	79.228.066	126.154.081	136.867.238
	A16	14.275.989	17.247.830	17.362.825	16.986.906	20.673.472
	A17	81.928	195.465	60.612	64.844	67.088
	A18	60.655.931	66.189.101	69.476.585	81.693.734	96.425.596
	TOTAL	4.692.187.824	5.017.138.804	5.713.173.176	5.789.410.401	5.884.924.852
AV	C1	615.015.020	702.520.912	792.583.198	1.025.467.952	1.136.191.943
	C2	799.618	734.921	671.564	504.120	9.602
	C3	358.468.171	401.684.910	319.114.042	435.219.689	361.647.878
	C4	0	0	0	0	0
	C5	0	0	0	0	0
	C6	0	0	0	0	0
	C7	0	0	0	0	0
	A1	1.050.976	1.213.105	9.344.510	2.736.293	4.100.135
	A2	35.544.354	39.353.962	50.489.148	64.419.989	86.920.789
	TOTAL	1.010.878.139	1.145.507.810	1.172.202.462	1.528.348.043	1.588.870.347
TOTAL		5.703.065.963	6.162.646.614	6.885.346.873	7.317.758.444	7.473.795.199

În ceea ce privește distribuția geografică a subscrierilor, se observă că atât în cazul asigurărilor generale, cât și al asigurărilor de viață, contractele cu valoarea cumulată cea mai importantă sunt realizate în București și Ilfov, după care urmează la o distanță semnificativă regiunile Nord-Vest și Centru. În cazul asigurărilor de viață discrepanța între regiunea București și Ilfov și celelalte regiuni ale țării este mai pronunțată.

Figura 6 Distribuția PBS pentru asigurările generale în cele 8 regiuni de dezvoltare din România

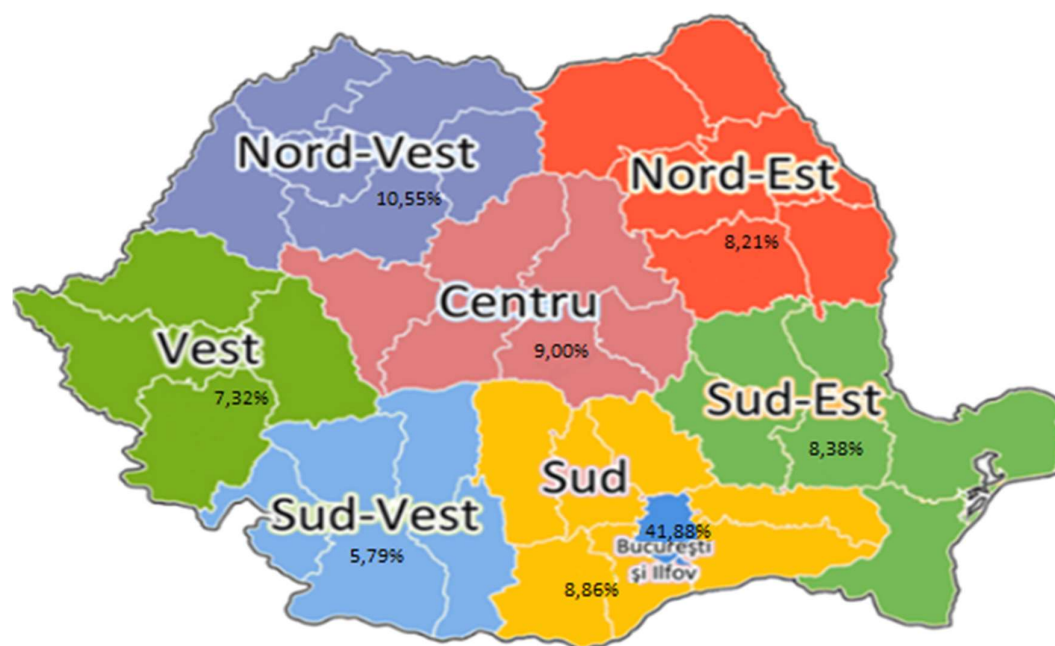
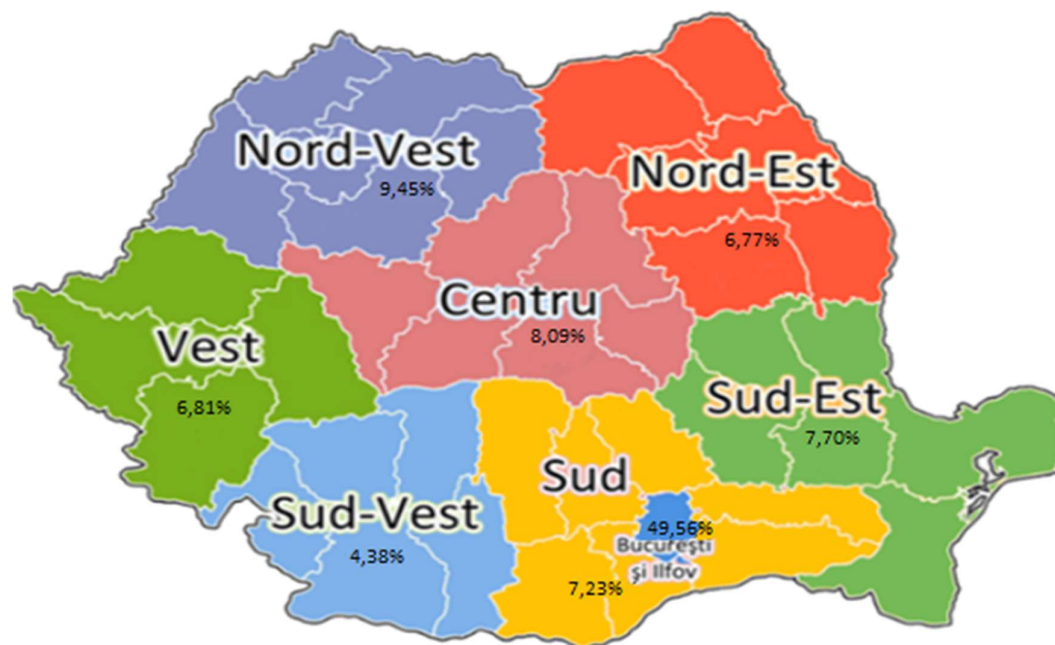

Figura 7 Distribuția PBS pentru asigurările de viață în cele 8 regiuni de dezvoltare din România

Piața asigurărilor din România este caracterizată de un grad mediu spre ridicat de concentrare. În primele 9 luni ale anului 2018, aproximativ 88% din volumul total de prime brute subscrise a fost realizat de 10 societăți de asigurare din cele 29 de societăți care desfășurau activitate de asigurare/reasigurare la 30 septembrie 2018.

Tabelul 7 Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață) în primele 9 luni ale anului 2018

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	CITY INSURANCE SA	13,72%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	13,26%
3	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	11,05%
4	GROUPAMA ASIGURARI SA	10,01%
5	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	9,79%
Total (1-5)		57,83%
6	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	9,61%
7	NN ASIGURARI DE VIATA SA	7,57%
8	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	6,20%
9	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP SA	3,68%
10	UNIQA ASIGURARI SA	3,45%
Total (1-10)		88,34%
Alte societăți		11,66%
Total		100,00%

Prime brute subscrise pentru asigurări generale

Volumul total al primelor brute subscrise pentru asigurările generale, în primele 9 luni ale anului 2018, a fost de 5.884.924.852 lei.

Primele 10 societăți de asigurare care au subscris prime aferente asigurărilor generale au cumulat o valoare de 5.674.206.966 lei, ceea ce reprezintă circa 96% din totalul acestui segment de activitate.

Tabelul 8 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările generale în primele 9 luni ale anului 2018

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	CITY INSURANCE SA	17,42%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	15,03%
3	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	14,03%
4	GROUPAMA ASIGURARI SA	12,23%
5	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	12,20%
Total (1-5)		70,91%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	10,62%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	6,64%
8	UNIQA ASIGURARI SA	4,38%
9	POOL-UL DE ASIGURARE P.A.I.D.	1,94%
10	GOTHAER ASIGURARI - REASIGURARI SA	1,93%
Total (1-10)		96,42%
Alte societăți		3,58%
TOTAL		100,00%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale, cele mai mari ponderi le dețin clasele A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant și A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7).

În primele 9 luni ale anului 2018, ponderea acestor trei clase este de aproximativ 87% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale:

- A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, cu un volum al primelor brute subscrise de 2.798.266.462 lei, reprezentând 48% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în scădere cu circa 5,5% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al primelor brute subscrise de 1.526.605.385 lei, reprezentând circa 26% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, a înregistrat în primele 9 luni ale anului 2018 o creștere cu aproximativ 26% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al primelor brute subscrise de 783.475.131 lei, reprezentând 13% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu circa 5% față de primele 9 luni din anul 2017.

Tabelul 9 Structura pe clase de asigurări generale

Clasa	PBS AG (lei)					Pondere 2018
	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	
A10	2.029.033.125	2.339.943.843	3.128.092.478	2.962.514.529	2.798.266.462	47,55%
A3	1.271.574.338	1.255.367.516	1.289.289.596	1.391.076.597	1.526.605.385	25,94%
A8	721.644.663	733.230.286	703.744.491	745.156.696	783.475.131	13,31%
Alte clase	669.935.698	688.597.159	592.046.611	690.662.579	776.577.874	13,20%
TOTAL	4.692.187.824	5.017.138.804	5.713.173.176	5.789.410.401	5.884.924.852	100,00%

Figura 8 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări generale (milioane lei)

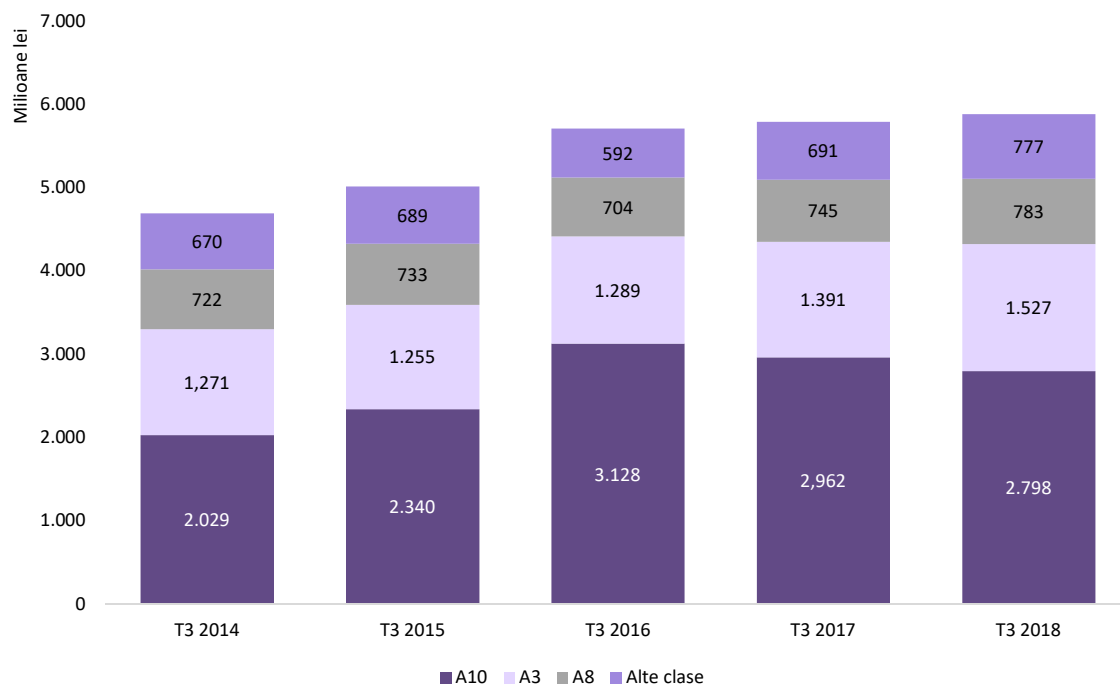
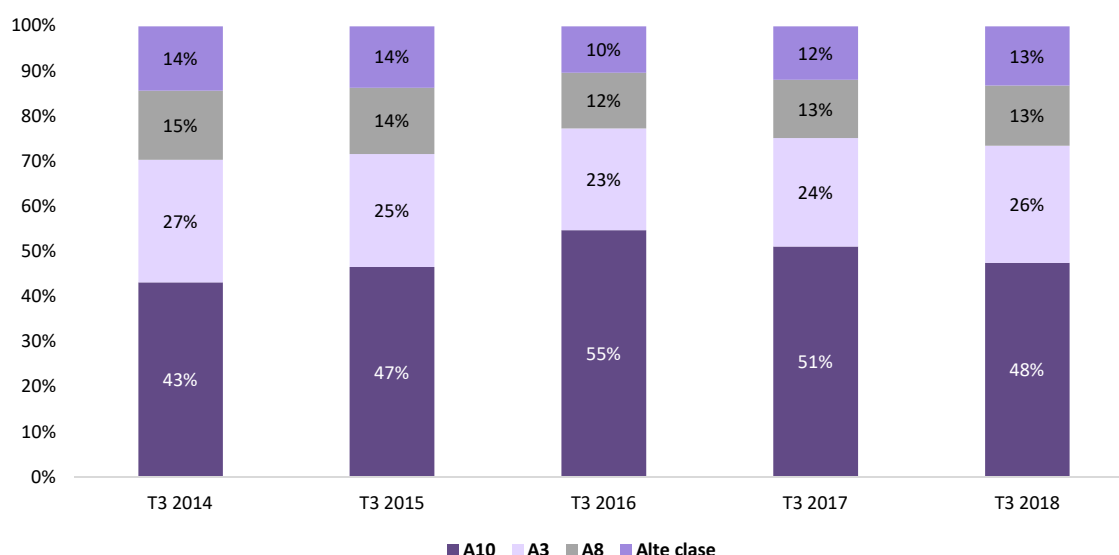

Figura 9 Dinamica structurii pe clase de asigurări generale

Prime brute subscrise pentru asigurări de viață

Primele brute subscrise de către societățile de asigurări pentru activitatea de asigurări de viață au înregistrat o valoare de 1.588.870.347 lei în primele 9 luni ale anului 2018, în creștere cu 3,96% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

De asemenea, s-a menținut și la finalul trimestrului III un grad mare de concentrare, astfel că 10 societăți au deținut o pondere de circa 97% din volumul total al primelor subscrise pe acest segment, cu subscrieri cumulate în valoare de 1.538.759.667 lei.

Tabelul 10 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările de viață în primele 9 luni ale anului 2018

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	NN ASIGURARI DE VIATA SA	35,62%
2	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP SA	17,33%
3	BRD ASIGURARI DE VIATA SA	8,56%
4	ERGO ASIGURARI DE VIATA SA	7,20%
5	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	6,74%
Total 1 - 5		75,46%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	6,71%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	4,57%
8	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE SA	4,06%
9	UNIQA ASIGURARI DE VIATA SA	4,01%
10	GRAWE ROMANIA ASIGURARE SA	2,04%
Total 1-10		96,85%
Alte societăți		3,15%
Total		100,00%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări de viață, cele mai mari ponderi le dețin clasele C1 Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare și respectiv C3 Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții și care împreună cumulează circa 94% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață.

Din analiza în dinamică se desprind următoarele concluzii:

- Clasa C1 - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, ce reprezintă circa 71,5% din totalul subscrierilor pentru asigurări de viață, a înregistrat în primele 9 luni ale anului 2018 o creștere cu aproximativ 10,80% față de aceeași perioadă a anului trecut;
- Clasa C3 - Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, ce reprezintă 22,8% din totalul subscrierilor pentru asigurări de viață, a înregistrat o scădere cu 16,90% față de primele 9 luni ale anului 2017.

Tabelul 11 Structura pe clase de asigurări de viață

Clasa	PBS AV (lei)					Pondere 2018
	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	
C1	615.015.020	702.520.912	792.583.198	1.025.467.952	1.136.191.943	71,51%
C3	358.468.171	401.684.910	319.114.042	435.219.689	361.647.878	22,76%
Alte clase	37.394.948	41.301.988	60.505.222	67.660.402	91.030.526	5,73%
TOTAL	1.010.878.139	1.145.507.810	1.172.202.462	1.528.348.043	1.588.870.347	100,00%

Figura 10 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări de viață (milioane lei)

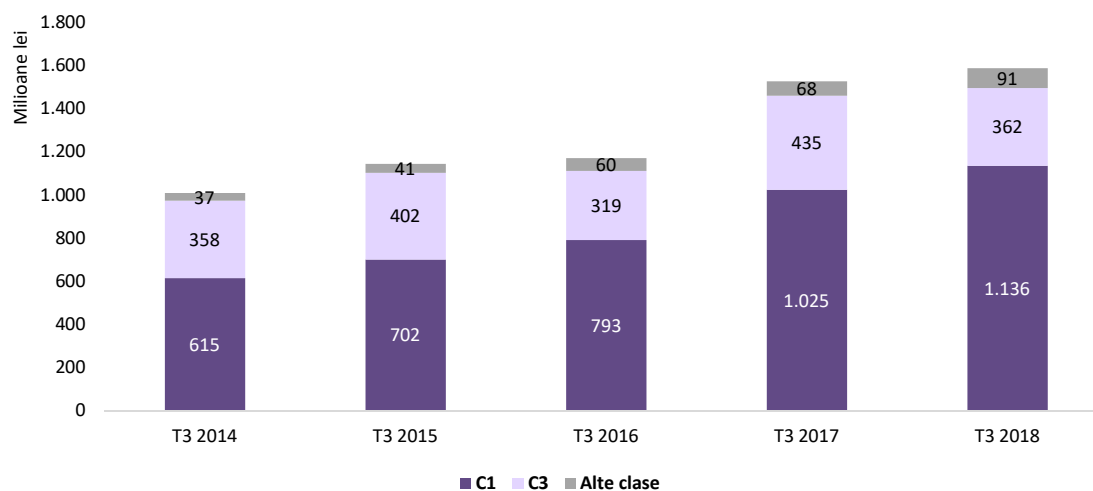
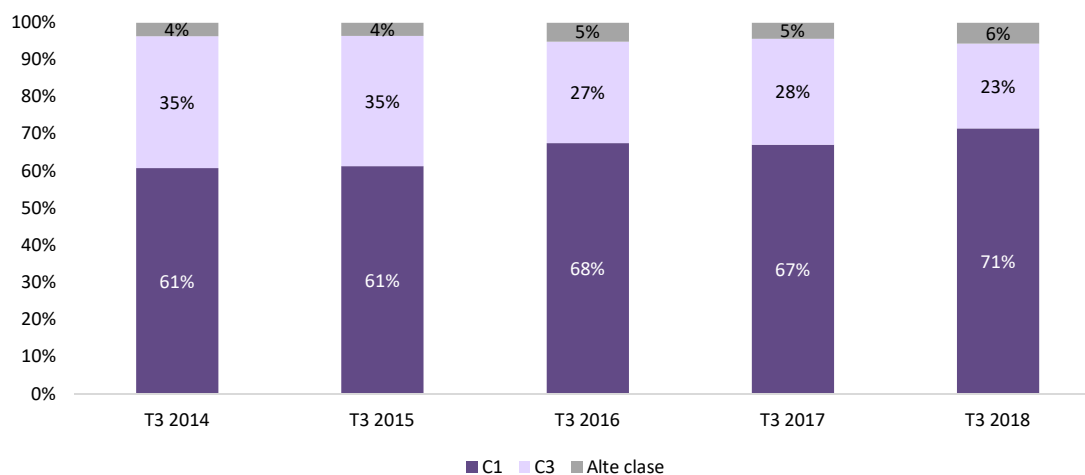

Figura 11 Dinamica structurii pe clase de asigurări de viață

I.2. Contracte de asigurare

La nivelul întregii piețe de asigurări, numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III 2018 a fost de 15.124.314, în creștere față de anul precedent cu aproximativ 7,5%.

Numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III 2018 pentru asigurările generale reprezintă 89% din numărul total de contracte.

Numărul de contracte în vigoare la finalul trimestrului III al anului 2018 pentru AG a înregistrat o creștere cu circa 8% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, în timp ce numărul contractelor în vigoare pentru AV a crescut cu 1%.

Tabelul 12 Evoluția numărului total de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2014-2018

	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
AG	11.717.841	10.176.751	10.616.645	12.423.995	13.465.467
AV	2.532.018	2.290.880	1.624.749	1.641.262	1.658.847
TOTAL	14.249.859	12.467.631	12.241.394	14.065.257	15.124.314

În ceea ce privește numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul anului pentru ultimii 5 ani, distinct pentru activitatea de asigurări generale și pentru cea desfășurată pe segmentul asigurărilor de viață, situația a fost următoarea:

Tabelul 13 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările generale, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2014-2018

Clasa de asigurare AG	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
A1	1.130.140	709.710	694.793	951.428	967.180
A2	193.097	150.778	201.910	252.910	333.383
A3	830.585	763.750	780.331	823.362	1.031.874
A4	291	286	269	259	279
A5	78	63	76	88	111
A6	1.390	1.310	1.125	1.217	1.301
A7	4.246	4.027	3.956	3.940	5.812
A8	3.826.694	3.329.628	3.445.799	3.553.685	3.658.152
A9	84.781	61.352	122.228	138.456	159.760
A10	4.815.876	4.259.345	4.526.079	5.643.732	6.093.155
A11	156	113	140	151	176
A12	291	212	210	202	223
A13	568.765	512.339	589.654	724.321	776.135
A14	32.581	31.705	1.939	103	83
A15	26.909	26.826	26.723	38.069	50.048
A16	5.185	5.343	6.439	8.100	10.892
A17	62.230	177.009	25.644	0	0
A18	134.546	142.955	189.330	283.972	376.903
TOTAL AG	11.717.841	10.176.751	10.616.645	12.423.995	13.465.467
Modificare față de perioada precedentă	-	-1.541.090	439.894	1.807.350	1.041.472
Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	-	-13%	4%	17%	8%

Tabelul 14 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările de viață, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2014-2018

Clasa de asigurare AG	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
C1	2.268.514	1.985.484	1.401.923	1.436.776	1.441.220
C2	1.620	1.460	1.326	1.132	127
C3	217.681	211.827	212.631	186.606	172.172
A1	2.417	2.157	998	8.181	28.712
A2	41.786	89.952	7.871	8.567	16.616
TOTAL AV	2.532.018	2.290.880	1.624.749	1.641.262	1.658.847
Modificare față de perioada precedentă	-	-241.138	-666.131	16.513	17.585
Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	-	-10%	-29%	1%	1%

I.3. Indemnizații brute plătite de asigurători (IBP)

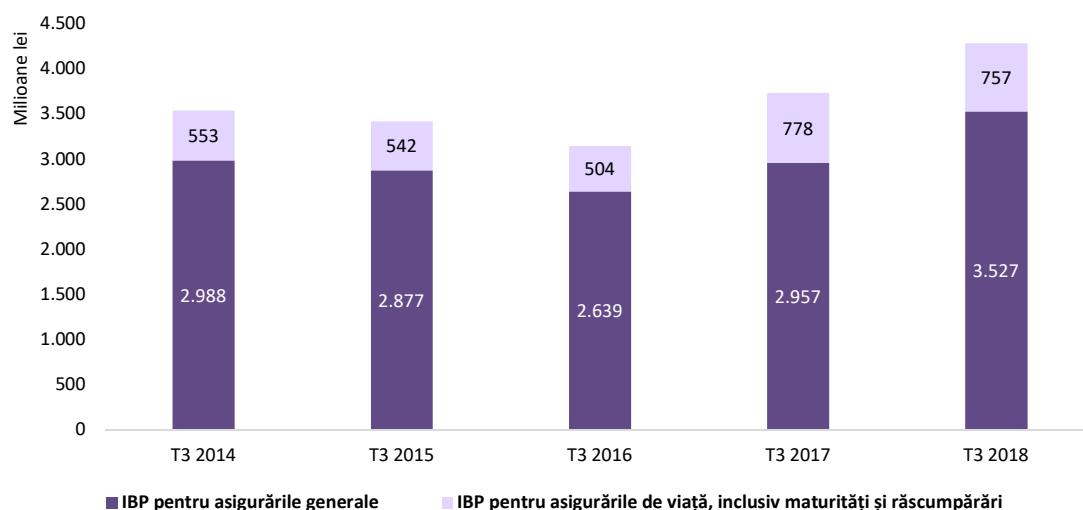
În primele 9 luni ale anului 2018, societățile de asigurare au raportat indemnizații brute plătite (excluzând maturități și răscumpărări parțiale și totale), cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de 3.661.005.495 lei, astfel:

- 3.526.518.510 lei sunt aferente contractelor de asigurări generale (96%), înregistrând o creștere cu 19% față de perioada similară a anului 2017 (2.957.268.881 lei);
- 134.486.985 lei sunt sume plătite pentru indemnizații brute, aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere cu circa 17% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior (115.107.320 lei).

Indemnizațiilor brute aferente asigurărilor de viață li se adaugă maturități, răscumpărări parțiale și totale, toate cumulate fiind în sumă de 622.674.632 lei, valoare în scădere cu aproximativ 6% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Daunele aferente portofoliului de asigurări ale societăților cărora le-a fost retrasă autorizația de funcționare, Astra (în anul 2015), Carpatica și Forte (în anul 2016), au fost preluate de Fondul de Garantare a Asiguraților care va efectua plăți în limita plafonului de 450.000 lei per creditor de asigurare.

Figura 12 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)

Tabelul 15 Dinamica indemnizațiilor brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018

Perioada	IBP AG + AV (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)	IBP AG (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)	IBP AV, Maturități, Răscumpărări totale și parțiale (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)
T3 2014	3.540.972.105	-	2.987.799.835	-	553.172.270	-
T3 2015	3.419.167.479	-3,44%	2.877.416.858	-3,69%	541.750.621	-2,06%
T3 2016	3.143.310.042	-8,07%	2.639.460.117	-8,27%	503.849.925	-7,00%
T3 2017	3.734.894.025	18,82%	2.957.268.881	12,04%	777.625.144	54,34%
T3 2018	4.283.680.127	14,69%	3.526.518.510	19,25%	757.161.617	-2,63%

Indemnizații brute plătite aferente asigurărilor generale

Cumulat, indemnizațiile brute plătite de 10 societăți de asigurări au reprezentat 98% din totalul indemnizațiilor plătite la nivelul segmentului de asigurări generale.

Tabelul 16 Societățile de asigurare cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	CITY INSURANCE SA	16,95%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	13,74%
3	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	13,40%
4	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	13,14%
5	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	13,10%
Total (1 - 5)		70,32%
6	GROUPAMA ASIGURARI SA	12,89%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	6,37%
8	UNIQA ASIGURARI SA	5,48%
9	CERTASIG - SOCIETATE DE ASIGURARE REASIGURARE SA	1,61%
10	GOTHAER ASIGURARI - REASIGURARI SA	1,34%
Total (1 - 10)		98,01%
Alte societăți		1,99%
Total		100,00%

Ponderi semnificative ale indemnizațiilor brute plătite de societățile de asigurare au fost înregistrate pe următoarele clase de asigurare (circa 91% din total):

- Clasa A10. Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 2.000.779.798 lei, reprezintă 57% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu aproximativ 21% față de perioada similară a anului 2017;
- Clasa A3. Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 1.034.597.961 lei, reprezintă 29% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu circa 19% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- Clasa A8. Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7) cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 162.796.671 lei, reprezintă aproximativ 5% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu 3,3% față de primele 9 luni ale anului 2017.

Indemnizațiile brute plătite pentru celelalte clase reprezintă circa 9% din total plăți aferente asigurărilor generale, ceea ce în mărime absolută a însemnat un cuantum de 328.344.080 lei.

Figura 13 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite AG (milioane lei)

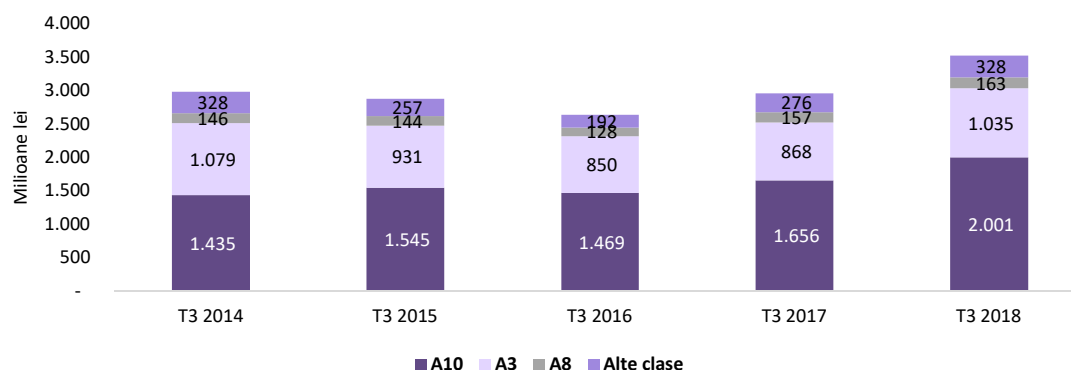
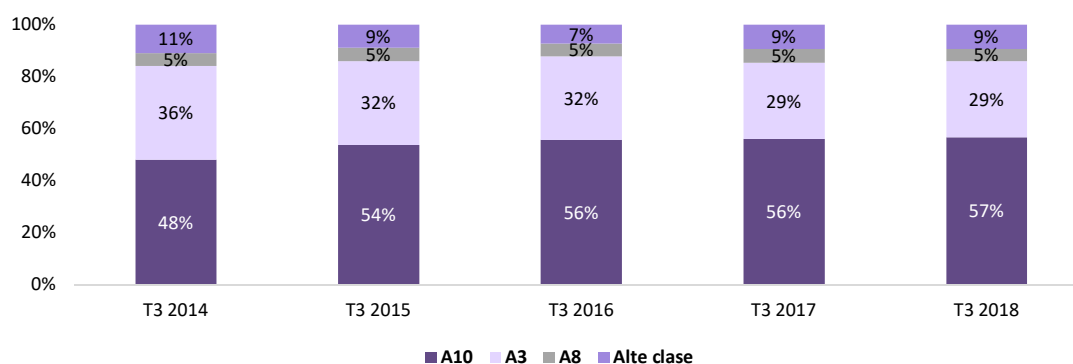

Figura 14 Dinamica structurii pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru categoria asigurărilor generale

Indemnizațiile brute, maturități și răscumpărări aferente asigurărilor de viață

Valoarea indemnizațiilor brute, maturităților și răscumpărărilor plătite aferente asigurărilor de viață s-a situat, în primele 9 luni ale anului 2018, la un nivel de 757.161.617 lei, înregistrând o scădere cu circa 2,6% față de aceeași perioadă a anului anterior.

Cumulat, sumele brute plătite (indemnizații, maturități și răscumpărări) de către 10 societăți de asigurări au reprezentat 98% din totalul sumelor brute plătite la nivelul segmentului de asigurări de viață.

Tabelul 17 Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite, maturități și răscumpărări pentru asigurările de viață

Nr. crt.	Societate	Pondere în total
1	NN ASIGURARI DE VIATA SA	37,45%
2	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP SA	27,75%
Total 1 – 2		65,21%
3	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	10,29%
4	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	6,85%
5	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	3,66%
6	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE SA	3,53%
7	EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA SA (FOSTA EFG EUROLIFE ASIGURARI DE VIATA S.A)	2,99%
8	GRAWE ROMANIA ASIGURARE SA	2,29%
9	BRD ASIGURARI DE VIATA SA	1,95%
10	ERGO ASIGURARI DE VIATA SA	1,66%
Total 1 - 10		98,43%
Alte societăți		1,57%
Total		100,00%

În primele 9 luni ale anului 2018, cele mai mari ponderi în indemnizațiile brute plătite, în sumă totală de 757.161.617 lei, au fost deținute de următoarele clase de asigurare:

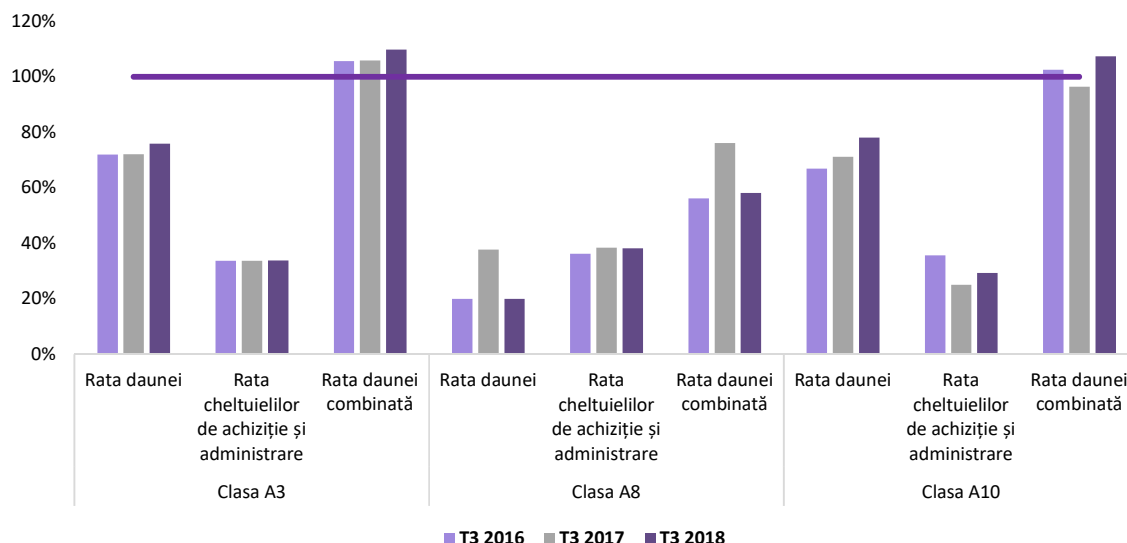
- Clasa C3, Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, reprezintă aproximativ 55% din totalul de plăți efectuate și sunt în valoare de 413.083.107 lei;
- Clasa C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, reprezintă circa 41% din totalul plăților efectuate și sunt în valoare de 312.835.144 lei;
- Plățile pentru celelalte clase au fost în cuantum de 31.243.366 lei și au reprezentat 4% din totalul plăților aferente asigurărilor de viață.

I.4. Rata daunei și a cheltuielilor

Rata combinată a daunei calculată pe date cumulate pentru toate clasele de asigurări generale s-a situat în primele 9 luni ale anului 2018 la o valoare de 99,18%. Deși nivelul ratei combinate la nivelul pieței asigurărilor generale a fost mai mare comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, indicatorul înregistrează în continuare valori subunitare, ceea ce arată că societățile de asigurare sunt profitabile pe segmentul de asigurări generale.

În figura de mai jos sunt prezentate ratele calculate pe date cumulate pentru clasele A3, A8 și A10.

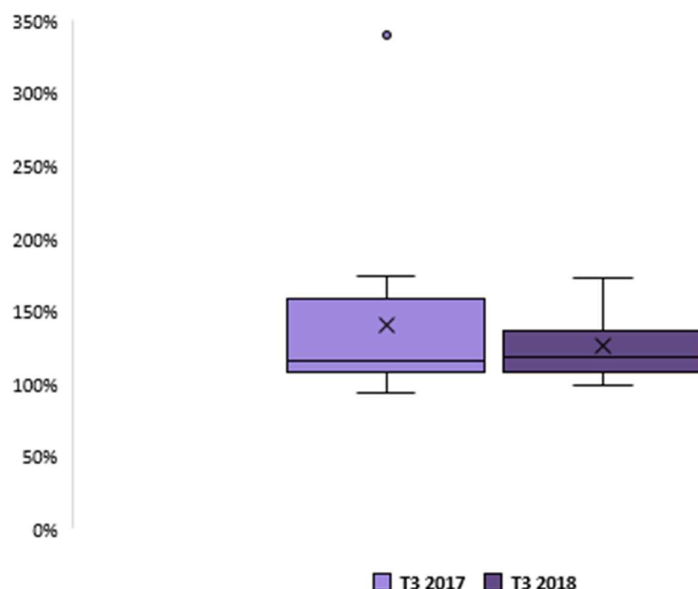
Figura 15 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale în primele 9 luni aferente perioadei 2016 – 2018

În primele 9 luni ale anului 2018, se observă o creștere a ratei daunei combinate pentru asigurările auto (clasa A3 și A10) comparativ cu perioada similară a anului anterior.

Dintre cele 14 societăți de asigurare care practică asigurări CASCO, 2 societăți au înregistrat la 30 septembrie 2018 o rată a daunei mai mică de 100%. Comparativ cu perioada similară a anului anterior, se observă o creștere ușoară a mediane ratei combinate a daunei, astfel că 7 dintre cele 14 societăți dețin o rată combinată sub valoarea de 118%. Nivelul maxim al ratei combinate a daunei pentru clasa A3 l-a înregistrat o societate cu o rată de 172%.

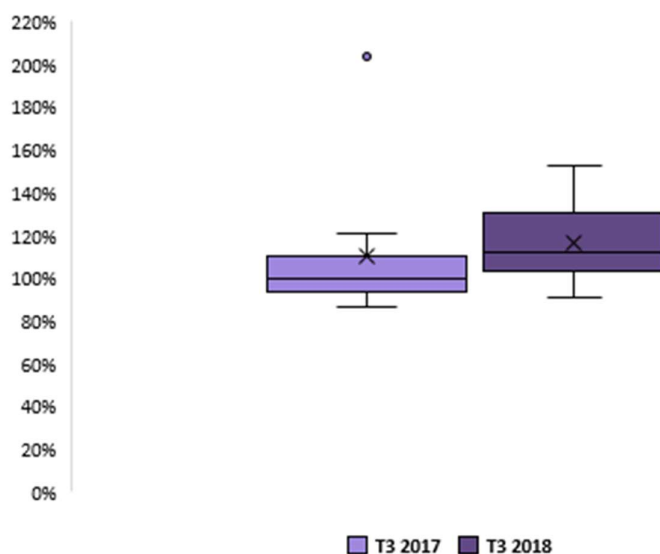
Figura 16 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A3 în primele 9 luni ale anului 2018 comparativ cu perioada similară a anului 2017

La 30 septembrie 2018, rata combinată a daunei pentru clasa A10 a crescut comparativ cu 30 septembrie 2017 atât la nivel cumulat pe total piață, cât și la nivel individual pentru aproximativ toate societățile de asigurare.

O singură societate dintre cele care practică și RCA a înregistrat o rată combinată a daunei pentru clasa A10 sub nivelul de 100% la 30 septembrie 2018. 5 dintre cele 10 societăți de asigurare care practică asigurări din clasa A10 au înregistrat rate combinate sub valoarea de 112%, în vreme ce în aceeași perioadă a anului anterior valoarea medianei era puțin sub nivelul de 100%.

Figura 17 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A10 în primele 9 luni ale anului 2018 comparativ cu perioada similară a anului 2017

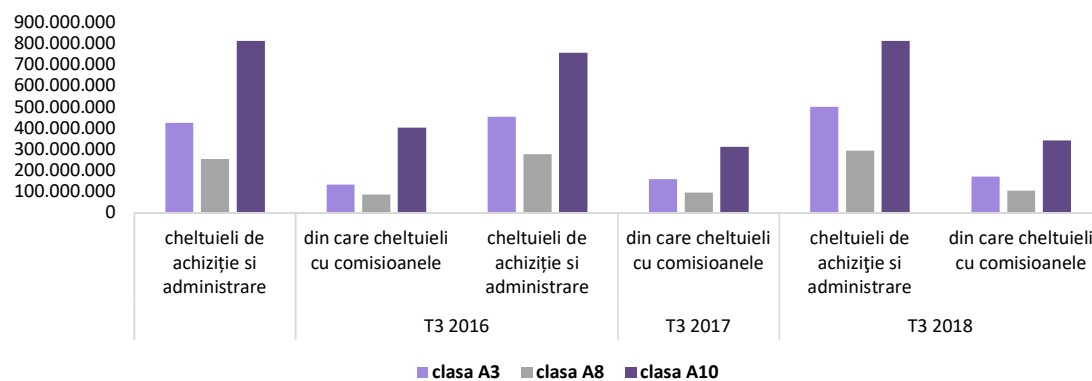
Tabelul 18 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale

Perioada	Clasa A3			Clasa A8			Clasa A10		
	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinată	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinată	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinată
T3 2016	71,98%	33,72%	105,69%	20,00%	36,19%	56,20%	66,89%	35,69%	102,58%
T3 2017	72,16%	33,75%	105,91%	37,76%	38,40%	76,16%	71,29%	25,09%	96,38%
T3 2018	75,94%	33,85%	109,79%	19,94%	38,20%	58,14%	78,08%	29,32%	107,40%

Tabelul 19 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2016 - 2018

Perioada	Indicator	clasa A3	clasa A8	clasa A10
T3 2016	cheltuieli de achiziție și administrare	425.680.811	253.494.441	813.255.763
	din care cheltuieli cu comisioanele	133.569.537	86.335.703	402.529.959
T3 2017	cheltuieli de achiziție și administrare	454.839.167	277.358.068	756.473.445
	din care cheltuieli cu comisioanele	159.483.771	94.128.226	310.460.967
T3 2018	cheltuieli de achiziție și administrare	500.465.812	293.691.584	813.706.389
	din care cheltuieli cu comisioanele	172.197.311	104.582.181	342.669.603

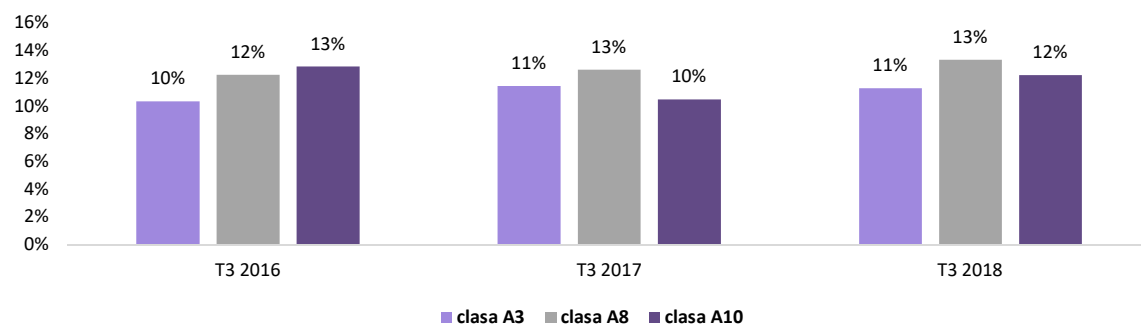
Figura 18 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2016 – 2018

Tabelul 20 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2016 – 2018

Perioada	clasa A3	clasa A8	clasa A10
T3 2016	10%	12%	13%
T3 2017	11%	13%	10%
T3 2018	11%	13%	12%

Figura 19 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise (%)

Se observă că ponderile cheltuielilor cu comisioanele în primele brute subscrise pentru clasele A3 și A8 au rămas nemodificate la 30 septembrie 2018 comparativ cu perioada similară a anului anterior, în vreme ce pentru clasa A10 aceasta a crescut până la un nivel de 12%.

I.5. Rezerve tehnice

La finalul lunii septembrie 2018 societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare totală de 16.267.204.608 lei, în creștere cu aproximativ 1% față de sfârșitul semestrului I 2018 (16.140.039.025 lei), repartizate pe cele două categorii de asigurare după cum urmează:

- rezervele tehnice brute constituite pentru asigurările generale au înregistrat un volum de 9.013.689.345 lei, reprezentând 55,41% din totalul rezervelor tehnice;
- pentru asigurări de viață, societățile au constituit rezerve în valoare de 7.253.515.263 lei, nivel aferent unei ponderi de 44,59%, din totalul rezervelor tehnice.

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări generale

Pentru activitatea de asigurări generale, la data de 30.09.2018, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 9.013.689.345 lei.

Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor generale, la finalul lunii septembrie 2018, a fost următoarea:

- **rezervele de prime**, în valoare brută de 3.396.407.758 lei, reprezentau 37,68% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **rezervele de daune avizate**, în valoare de 3.764.199.473 lei, reprezentau 41,76% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **rezervele de daune neavizate brute**, în valoare de 1.508.389.150 lei, reprezentau 16,73% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **alte rezerve tehnice**, în valoare de 344.692.964 lei, reprezentau 3,82% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale.

Tabelul 21 Structura rezervelor tehnice brute pentru asigurărilor generale la 30.09.2018 comparativ cu 30.06.2018

	30.09.2018	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	Lei	lei	(%)
Rezerva de prime	3.396.407.758	37,68%	1.342.377.864	1.045.620.259	508.081.521	85,27%
Rezerva de daune avizate	3.764.199.473	41,76%	2.383.129.046	490.162.483	299.265.311	84,28%
Rezerva de daune neavizate	1.508.389.150	16,73%	1.251.405.816	82.403.871	70.026.831	93,07%
Alte rezerve tehnice	344.692.964	3,82%	19.547.630	95.822.677	159.909.200	79,86%
Total rezerve	9.013.689.345	100,00%	4.996.460.356	1.714.009.290	1.037.282.863	85,96%

	30.06.2018	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	Lei	lei	(%)
Rezerva de prime	3.488.563.071	38,60%	1.417.172.590	1.018.133.586	508.692.845	84,39%
Rezerva de daune avizate	3.700.798.117	40,95%	2.310.733.453	495.057.704	290.603.278	83,67%
Rezerva de daune neavizate	1.511.245.038	16,72%	1.249.830.602	80.484.483	68.738.222	92,58%
Alte rezerve tehnice	336.905.790	3,73%	19.470.917	95.108.508	155.433.992	80,15%
Total rezerve	9.037.512.016	100,00%	4.997.207.562	1.688.784.281	1.023.468.337	85,31%

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări de viață

Pentru activitatea de asigurări de viață, la data de 30.09.2018, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 7.253.515.263 lei.

Dintre acestea, rezervele tehnice aferente clasei C1 Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare și cele aferente clasei C3 Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții reprezintă împreună aproximativ 99,11% din total.

Creșterea valorii rezervelor tehnice în asigurările de viață este atât efectul subscrierii de noi riscuri, cât și al fluctuației valorii calculate a rezervelor ca urmare a modificării parametrilor incluși în baza tehnică (ex. randamentul fără risc utilizat pentru calculul valorii prezente a fluxurilor viitoare de încasări și plăți, rata bonusurilor anuale incluse în suma asigurată etc.).

Spre deosebire de asigurările generale unde polițele de asigurare au în general durata de 1 an sau mai puțin (rezervele constituite urmând să fie eliberate fie la momentul plății daunei, fie la finalul contractului), contractele de asigurare de viață au orizont îndelungat de timp, ceea ce face ca rezervele tehnice să fie păstrate pe perioade lungi de timp și să se acumuleze gradual.

Tabelul 22 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.09.2018

	30.09.2018 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	520.083.080	7,17%
Rezerva matematică	6.395.438.863	88,17%
Rezerva de beneficii și risturnuri	116.300.158	1,60%
Alte rezerve tehnice	221.693.162	3,06%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	7.253.515.263	100,00%

Tabelul 23 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.06.2018

	30.06.2018 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	507.523.715	7,15%
Rezerva matematică	6.263.118.451	88,18%
Rezerva de beneficii și risturnuri	116.477.826	1,64%
Alte rezerve tehnice	215.407.017	3,03%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	7.102.527.009	100,00%

I.6. Lichiditatea societăților de asigurare

Coeficientul de lichiditate se determină ca raportul dintre activele lichide prevăzute de norme și obligațiile pe termen scurt ale asiguraților față de asigurați. Potrivit cerințelor de prudențialitate, valoarea acestuia trebuie să fie supraunitară.

La 30 septembrie 2018, coeficientul de lichiditate pentru fiecare dintre categoriile de asigurări, precum și elementele care contribuie la formarea acestuia au înregistrat următoarele valori:

Tabelul 24 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 septembrie 2018

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Coeficient de lichiditate
AG	4.816	37	347	492	613	2.865	2,20
AV	3.491	61	1.340	168	147	1.125	4,63

Tabelul 25 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 iunie 2018

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Coeficient de lichiditate
AG	4.741	38	381	559	603	2.818	2,24
AV	3.294	61	1.306	233	180	1.144	4,43

I.7. Reasigurarea

Pentru categoria asigurărilor generale

Pentru o parte importantă de produse de asigurări generale (ex. asigurările de catastrofă, asigurările de răspundere civilă), ca parte a strategiei proprii de management a riscurilor, asigurătorii apelează frecvent la diferite forme de contracte de cedare în reasigurare, limitând astfel dauna maximă suportată în cazul apariției unor evenimente asigurate cu impact financiar semnificativ.

La finalul trimestrului III 2018, aproximativ 36,90% din primele brute subscrise au fost cedate în reasigurare, nivelul fiind în ușoară scădere comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, când se situa la aproximativ 38,82%.

Tabelul 26 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AG

Perioada	PBS (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare (%)
T3 2014	4.692.187.824	3.229.290.265	68,82%	31,18%
T3 2015	5.017.138.804	3.446.748.006	68,70%	31,30%
T3 2016	5.713.144.411	3.729.546.822	65,28%	34,72%
T3 2017	5.789.410.401	3.542.121.470	61,18%	38,82%
T3 2018	5.884.924.852	3.713.417.624	63,10%	36,90%

La finalul lunii septembrie 2018, aproximativ 38% din totalul indemnizațiilor brute plătite au fost cedate reasiguratorilor.

Tabelul 27 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AG

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2014	2.987.799.835	2.076.164.870	69,49%	30,51%
T3 2015	2.877.416.858	2.042.461.952	70,98%	29,02%
T3 2016	2.639.460.117	1.777.410.811	67,34%	32,66%
T3 2017	2.957.268.881	1.856.543.894	62,78%	37,22%
T3 2018	3.526.518.510	2.191.856.599	62,15%	37,85%

Din rezervele tehnice brute existente la finele lunii septembrie 2018 circa 38% erau aferente cedărilor în reasigurare.

Tabelul 28 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AG

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2014	7.307.508.164	5.348.032.499	73,19%	26,81%
T3 2015	6.858.177.721	4.674.078.475	68,15%	31,85%
T3 2016	7.602.744.718	4.896.763.002	64,41%	35,59%
T3 2017	8.578.691.214	5.240.886.562	61,09%	38,91%
T3 2018	9.013.689.345	5.621.552.566	62,37%	37,63%

Pentru categoria asigurărilor de viață

În mod tradițional, există diferențe importante în ceea ce privește politica de reasigurare între activitățile de asigurări de viață și cele de asigurări generale. În cazul asigurărilor de viață, în general societățile de asigurare preiau o parte mult mai mare din riscul subscris.

Ca urmare a faptului că primele de asigurare sunt în general anticipate, iar despăgubirile, în caz de producerea evenimentului asigurat, sunt fixate prin contract pentru fiecare eveniment, deci mai

predictibile, societățile de asigurări de viață nu apelează la fel de frecvent la cedarea în reasigurare ca cele de asigurări generale.

Tabelul 29 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AV

Perioada	Prime brute subscrise (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2014	1.010.878.139	981.902.398	97,13%	2,87%
T3 2015	1.145.507.810	1.108.601.140	96,78%	3,22%
T3 2016	1.172.202.462	1.126.455.063	96,10%	3,90%
T3 2017	1.528.348.043	1.462.744.923	95,71%	4,29%
T3 2018	1.588.870.347	1.503.734.512	94,64%	5,36%

Tabelul 30 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AV

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2014	96.893.592	83.364.062	86,04%	13,96%
T3 2015	107.849.861	91.167.110	84,53%	15,47%
T3 2016	111.703.569	100.069.868	89,59%	10,41%
T3 2017	115.107.320	101.843.079	88,48%	11,52%
T3 2018	134.486.985	114.189.245	84,91%	15,09%

Tabelul 31 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AV

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2014	5.188.023.650	5.157.136.740	99,40%	0,60%
T3 2015	5.572.661.617	5.542.228.019	99,45%	0,55%
T3 2016	6.150.572.154	6.117.996.803	99,47%	0,53%
T3 2017	6.841.193.804	6.807.164.580	99,50%	0,50%
T3 2018	7.253.515.263	7.207.071.594	99,36%	0,64%

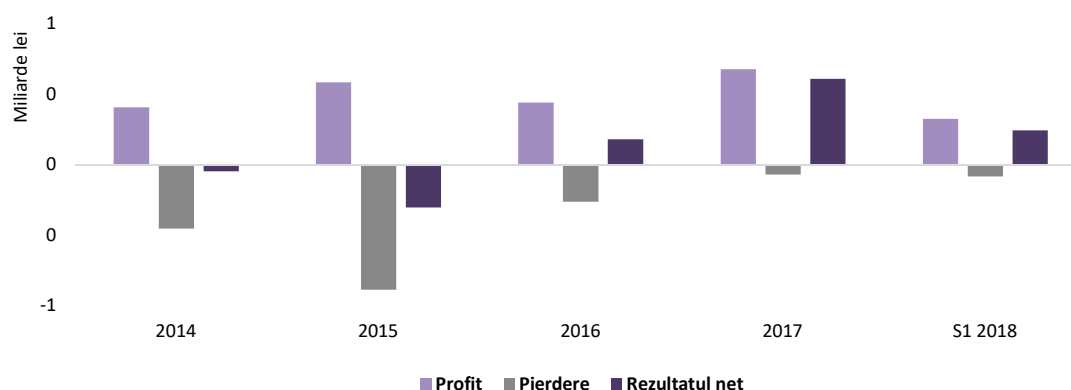
I.8. Profitabilitatea societăților de asigurare

La nivelul întregii piețe de asigurări, rezultatul net al activității din semestrul I 2018 a fost pozitiv, în valoare de 195.911.942 lei, cu aproximativ 25% mai redus față de aceeași perioadă a anului precedent. Astfel, valoarea profitului net, cumulat la nivelul întregii piețe pentru societățile care au consemnat profit, a fost de 261.562.954 lei la sfârșitul primelor 6 luni ale anului 2018, în scădere cu aproximativ 10% față de semestrul I 2017. Totodată, pierderea netă, cumulată la nivelul întregii piețe pentru societățile care au înregistrat pierdere, a fost în valoare de 65.651.012 lei. Începând cu anul 2016, anul implementării regimului Solvabilitate II, se observă o îmbunătățire a rezultatului financiar la nivelul întregii piețe de asigurări.

Tabelul 32 Rezultatul financiar net, la nivelul întregii piețe, în perioada 2014 - 2018

Perioada	Rezultat net financiar (lei)	Modificare nominală (lei) față de perioada precedentă	Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă
S1 2014	-54.249.382	-	
S1 2015	-70.340.640	-16.091.258	30%
S1 2016	121.079.940	191.420.580	-272%
S1 2017	260.374.231	139.294.291	115%
S1 2018	195.911.942	-64.462.289	-25%

Figura 20 Rezultatul financiar net, la nivelul întregii piețe, în perioada 2014 – S1 2018

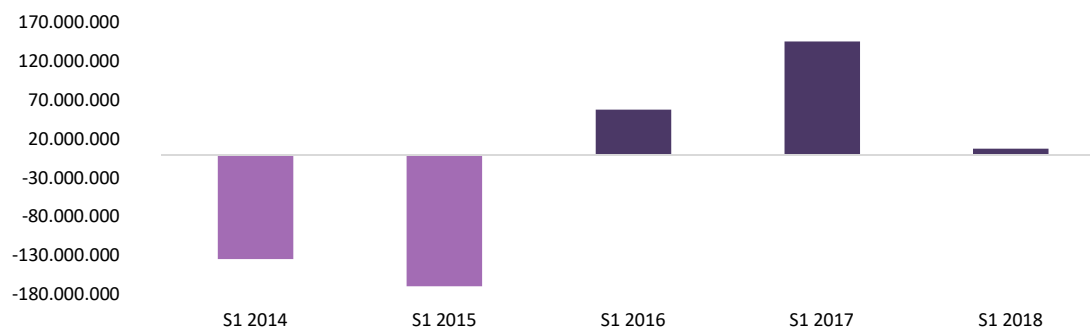

În ceea ce privește rezultatele tehnice obținute de societățile de asigurare în ultimii 5 ani, distinct pentru activitatea de asigurări generale și pentru cea desfășurată pe segmentul asigurărilor de viață, situația a fost următoarea:

Tabelul 33 Rezultatul tehnic, la nivelul întregii piețe de asigurări generale, în perioada 2014 - 2018

Perioada	Rezultat tehnic pentru AG (lei)		Modificare nominală (lei) față de perioada precedentă		Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	
	Profit	Pierdere	Profit	Pierdere	Profit	Pierdere
S1 2014	100.262.584	234.831.739				
S1 2015	55.714.597	225.283.690	-44.547.987	-9.548.049	-44%	-4%
S1 2016	144.434.068	86.055.975	91.261.907	-120.178.740	159%	-62%
S1 2017	171.210.791	24.781.341	25.368.846	-79.211.448	19%	-71%
S1 2018	92.736.862	84.732.482	-78.473.929	59.951.141	-46%	242%

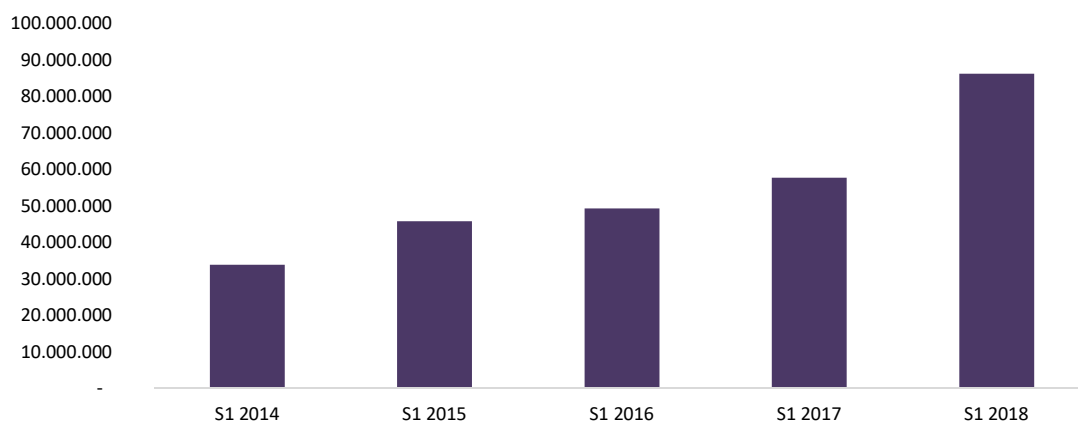
Figura 21 Rezultatul tehnic net, la nivelul pieței de asigurări generale, în perioada 2014 – 2018

Tabelul 34 Rezultatul tehnic, la nivelul întregii piețe de asigurări de viață, în perioada 2014 – 2018

Perioada	Rezultat tehnic pentru AV (lei)		Modificare nominală (lei) față de perioada precedentă		Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	
	Profit	Pierdere	Profit	Pierdere	Profit	Pierdere
S1 2014	62.384.861	28.431.883				
S1 2015	77.930.262	32.043.601	15.545.401	3.611.718	25%	13%
S1 2016	56.559.075	7.184.142	-21.371.187	-24.859.459	-27%	-78%
S1 2017	63.635.979	5.837.277	7.076.904	-1.346.865	13%	-19%
S1 2018	88.269.484	1.913.999	24.633.505	-3.923.278	39%	-67%

Figura 22 Rezultatul tehnic net, la nivelul pieței de asigurări de viață, în perioada 2014 – 2018

La nivelul pieței de asigurări, indicatorii de profitabilitate, ROE (calculat ca raportul dintre rezultatul financiar și capitalul propriu) și ROA (calculat ca raportul dintre rezultatul financiar și activele totale), au înregistrat un nivel superior în perioada 2016 – S1 2018¹ comparativ cu anii anteriori.

Figura 23 Evoluția indicatorilor de profitabilitate, ROE și ROA, în perioada 2014 - 2017 și respectiv S1 2018

I.9. Date statistice sub regimul Solvabilitate II

Intrarea în vigoare a Directivei Solvabilitate II începând cu 1 ianuarie 2016 a impus societăților de asigurări necesitatea alinierii la noi reguli și standarde.

Directiva sporește protecția consumatorilor prin introducerea unor cerințe financiare prudențiale (Pilonul I) de natură să asigure garantarea efectuării plăților către deținătorii și/sau beneficiarii polițelor de asigurare.

Fiind un regim prudențial bazat pe riscuri, Solvabilitate II utilizează modele specifice de evaluare a activelor, obligațiilor și necesarului de capital pentru activitățile de asigurare.

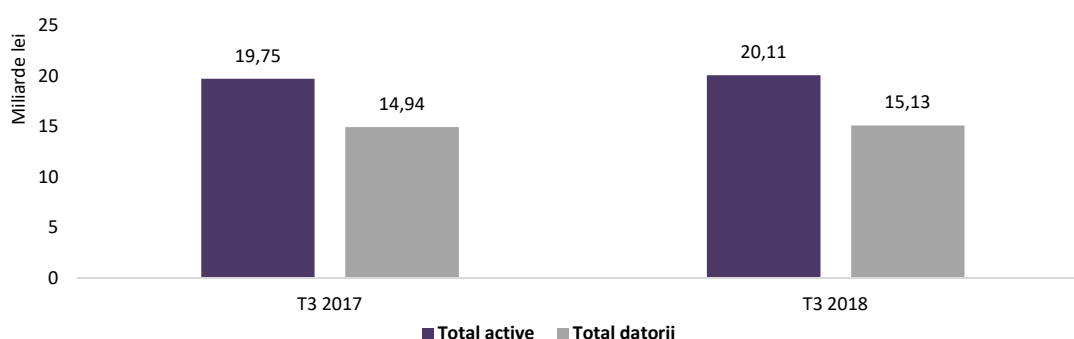
¹ Rezultatele prezentate la S1 2018 sunt conform bilanțurilor societăților de asigurare la data de 30.06.2018

Prin aplicarea acestora rezultă diferențe semnificative comparativ cu valorile calculate conform reglementărilor statutare, în special în ceea ce privește rezervele tehnice și cerințele financiare prudențiale (necesarul de capital).

Conform Solvabilitate II cerințele de capital pentru societățile de asigurare sunt mai ridicate fiind bazate efectiv pe riscurile asumate de acestea (atât din perspectivă investițională, cât și din cea a subscrierilor).

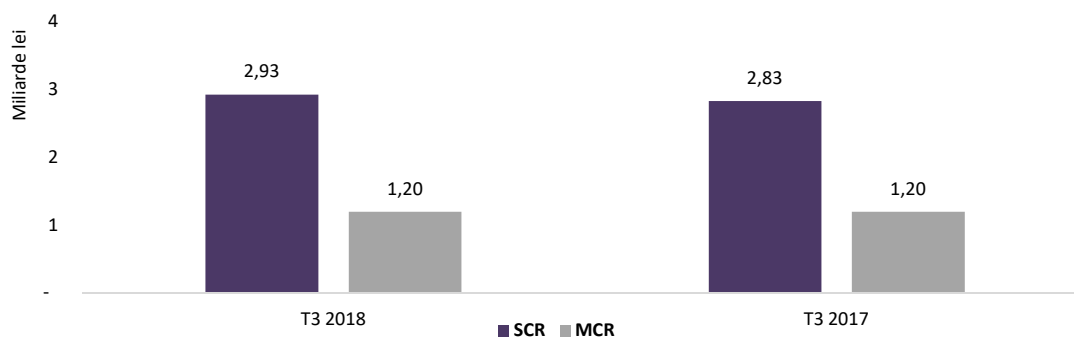
La finalul lunii septembrie a anului 2018, atât valoarea activelor, cât și cea a obligațiilor societăților de asigurare (măsurate conform principiilor regimului Solvabilitate II) au înregistrat modificări comparativ cu valorile înregistrate în aceeași perioadă a anului precedent. Activele totale au crescut cu 1,79%, iar datoriile totale ale societăților de asigurare au crescut cu 1,30% în primele nouă luni ale anului 2018 comparativ cu valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior.

Figura 24 Evoluția activelor și datoriilor totale ale societăților de asigurare

Excedentul activelor față de datorii a fost de 4,97 miliarde lei la 30.09.2018, în creștere față de 4,81 miliarde lei, valoare înregistrată la 30.09.2017.

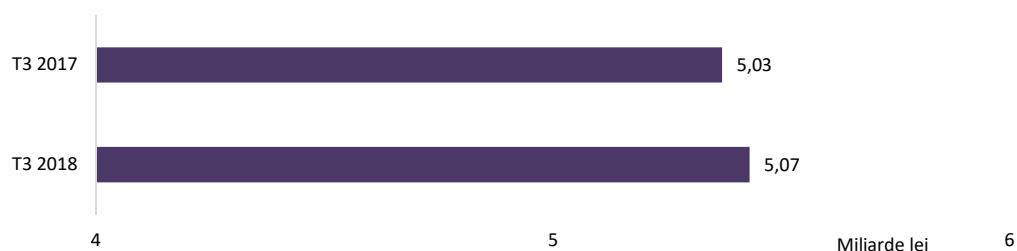
Figura 25 Evoluția cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței de capital minim (MCR)

O analiză comparativă între situația consemnată la sfârșitul lunii septembrie 2018 și cea existentă la finalul aceleiași perioade a anului 2017 indică o creștere a cerinței de capital de solvabilitate (SCR) cu aproximativ 97 milioane lei și un nivel aproximativ similar al cerinței de capital minim, de circa 1,2 miliarde lei.

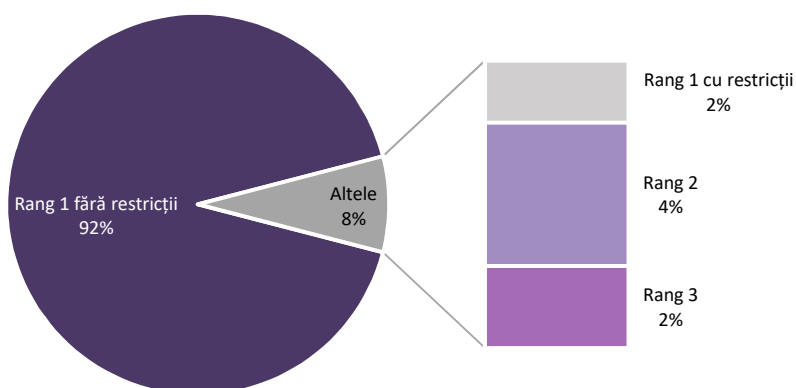
Valoarea fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate se afla la finalul celui de-al treilea trimestru al anului 2018 la nivelul de 5,07 miliarde lei, în creștere cu 0,91% comparativ cu valoarea înregistrată la 30 septembrie 2017.

Figura 26 Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate

Valoarea agregată a fondurilor proprii eligibile să acopere SCR este formată prin însumarea fondurilor proprii ale societății clasificate pe cele 3 ranguri definite de regimul Solvabilitate 2 în funcție de criterii de calitate.

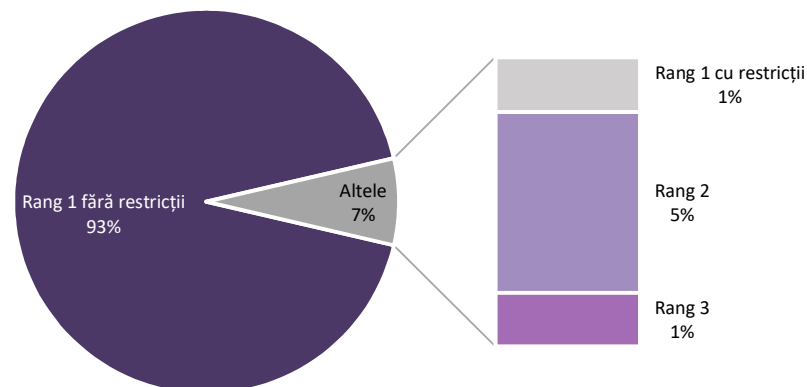
Figura 27 Structura fondurilor proprii eligibile pentru a acoperi SCR la data de 30.09.2018

La sfârșitul lunii septembrie 2018, fondurile proprii eligibile să acopere SCR au atins nivelul de 5,07 miliarde lei, iar în ceea ce privește elementele componente, elementele de rang 1 fără restricții s-au menținut cu ponderea cea mai mare (92%).

La data de 30 septembrie 2017, fondurile proprii eligibile să acopere SCR erau în valoare de 5,03 miliarde lei la nivelul întregului sistem, fiind compuse în principal din elemente de rang 1 fără restricții (93%) și elemente de rang 2 (5%).

Figura 28 Structura fondurilor proprii eligibile pentru a acoperi SCR la data de 30.09.2017

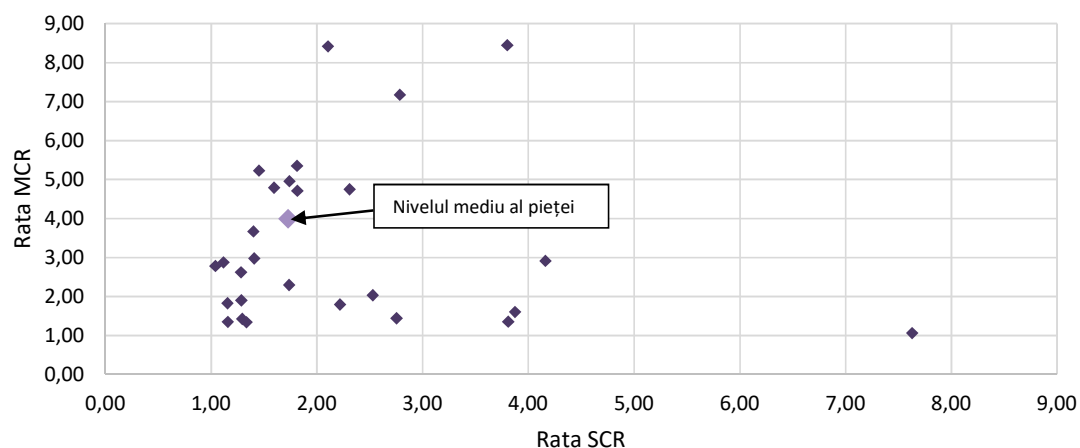

Ponderea semnificativă a elementelor de rang 1 în total fonduri proprii eligibile indică faptul că, la nivel de piață, capitalul deținut de societățile de asigurare din România este de foarte bună calitate (preponderent capital propriu).

Ratele SCR și MCR

La sfârșitul lunii septembrie 2018 toate societățile îndeplineau cerințele necesarului de capital de solvabilitate (SCR), precum și cerințele minime de capital (MCR). Anterior, la finalul lunii septembrie din anul 2017, exista o societate care înregistra un nivel subunitar al ratei MCR, aceasta fiind în proces de a transfera portofoliul de asigurări.

Figura 29 Distribuția societăților de asigurare în funcție de rata SCR/MCR la 30 septembrie 2018

La nivelul întregii piețe, ratele SCR și MCR au fost supraunitare atât în al treilea trimestru al anului 2018, cât și în al treilea trimestru al anului 2017. Comparativ cu anul anterior, în trimestrul III 2018 rata SCR la nivelul pieței a înregistrat o scădere cu 2,45%, iar rata MCR la nivelul pieței a consemnat o reducere cu 0,20%, așa cum rezultă din următorul tabel:

Tabelul 35 Ratele SCR și MCR la nivelul pieței

	Trim. III 2017	Trim. III 2018
Rata SCR la nivelul pieței	1,77	1,73
Rata MCR la nivelul pieței	4,00	3,99

I.10. Asigurările de locuințe

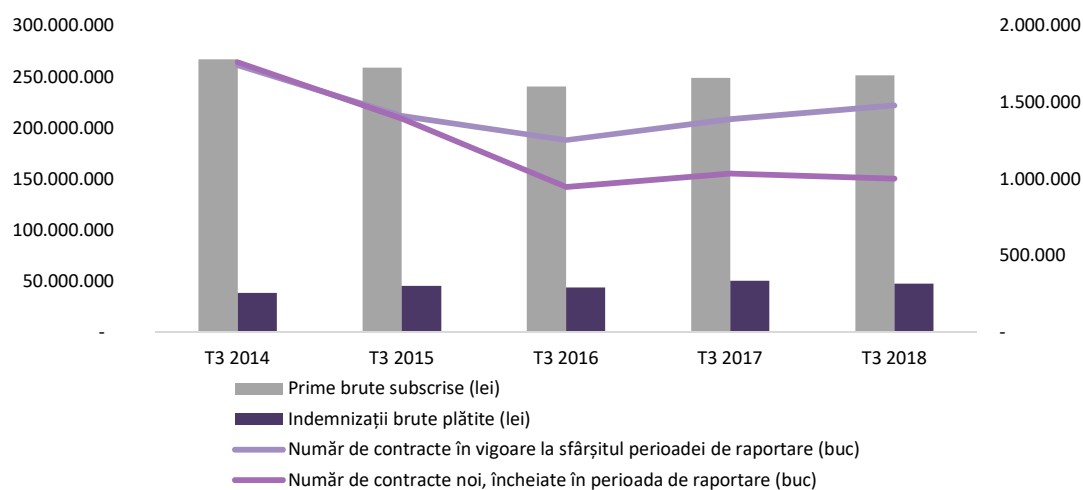
Subscrierile aferente asigurărilor facultative de locuințe, pe parcursul primelor trei trimestre ale anului 2018, au înregistrat o creștere de aproximativ 1% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Tabelul 36 Dinamica numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2014	1.744.898	1.764.640	267.315.739	38.812.111
T3 2015	1.412.690	1.395.776	259.262.327	45.661.724
T3 2016	1.256.304	948.145	240.789.056	43.958.060
T3 2017	1.393.767	1.037.865	249.121.468	50.414.032
T3 2018	1.481.649	1.003.683	251.921.226	47.732.318

Figura 30 Evoluția numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe

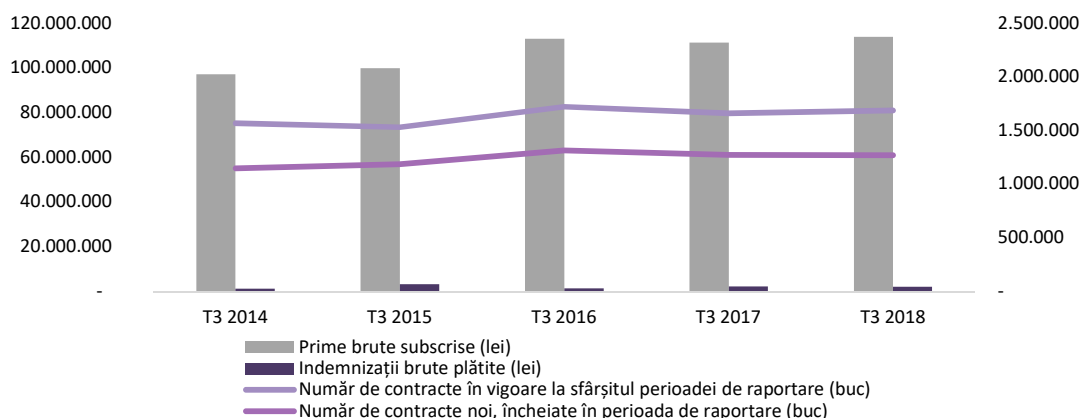
Asigurările obligatorii de locuințe sunt reprezentate de rezultatele activității Pool-ului de Asigurare Împotriva Dezastrelor (PAID).

Comparativ cu 30 septembrie 2017, la finalul lunii septembrie 2018, numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare s-a mărit cu 2%, iar primele brute subscrise au crescut cu aproximativ 2%.

Tabelul 37 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2014	1.568.416	1.146.628	97.145.285	1.350.232
T3 2015	1.531.859	1.186.722	99.907.016	3.366.046
T3 2016	1.721.433	1.316.884	113.204.127	1.487.879
T3 2017	1.660.916	1.274.234	111.452.236	2.285.995
T3 2018	1.689.187	1.270.773	113.981.958	2.107.192

Figura 31 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe

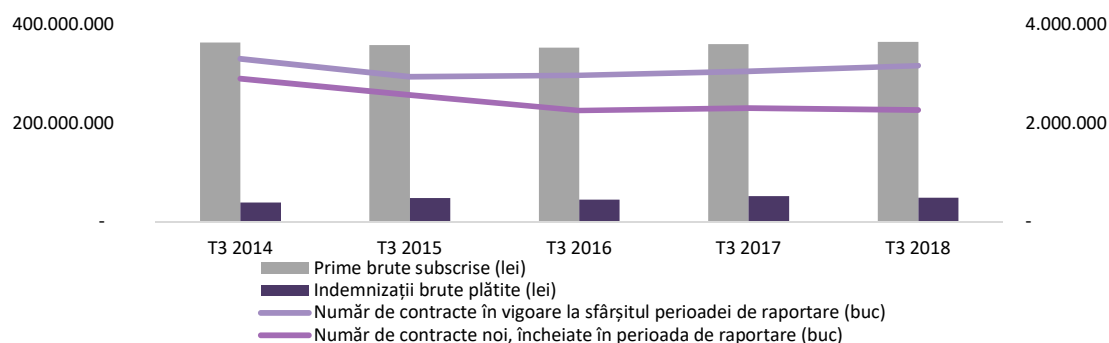

Pe ansamblul pieței asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative), în primele nouă luni ale anului 2018 s-a consemnat o creștere a primelor brute subscrise de aproximativ 1,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Tabelul 38 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2014	3.313.314	2.911.268	364.461.024	40.162.343
T3 2015	2.944.549	2.582.498	359.169.343	49.027.770
T3 2016	2.977.737	2.265.029	353.993.183	45.445.939
T3 2017	3.054.683	2.312.099	360.573.704	52.700.027
T3 2018	3.170.836	2.274.456	365.903.184	49.839.510

Figura 32 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)

I.11. Evoluția pieței de asigurări de răspundere civilă auto RCA, subscrise pe teritoriul României în primele nouă luni ale anului 2018

La 30 septembrie 2018, pe piața asigurărilor își desfășurau activitatea următorii asigurători autorizați de ASF pentru activități de asigurări RCA²: Allianz-Tiriac Asigurări SA, Asigurarea Românească - Asirom Vienna Insurance Group SA, Societatea de Asigurare - Reasigurare City Insurance SA, Euroins România Asigurare - Reasigurare SA, Generali Romania Asigurare Reasigurare SA, Grawe Romania Asigurare SA, Groupama Asigurări SA, Omniasig Vienna Insurance Group SA și Uniqa SA.

Începând cu data de 3 martie 2017, compania Euro Insurance Dac poate oferi servicii pentru clasa X (RCA) în baza libertății de prestare a serviciilor (FOS - Freedom of Services), iar societatea a subscris contracte de asigurare RCA începând cu trimestrul III al anului 2018.

De asemenea, sucursala WATFORD Insurance Europe Limited și-a început activitatea pe piața RCA în trimestrul II 2018, în baza dreptului de stabilire pe teritoriul României (FOE).

Cota de piață

În primele nouă luni ale anului 2018, se observă o concentrare semnificativă către primii asigurători din top, astfel că primii 2 asigurători cumulau aproximativ 57,53% din portofoliul de asigurări RCA din România.

Tabelul 39 Cota de piață aferentă asigurărilor RCA la 30 septembrie 2018

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	CITY INSURANCE	32,31%
2	EUROINS	25,22%
TOTAL (1-2)		57,53%
3	ASIROM VIG	14,57%
4	ALLIANZ - TIRIAC	8,47%
5	OMNIASIG VIG	7,87%
6	GROUPAMA	6,48%
7	GENERALI	3,26%
8	UNIQA	1,20%
9	GRAWE	0,63%
TOTAL		100%

² Informațiile din cadrul acestei secțiuni cuprind activitatea societăților autorizate și supravegheate de ASF.

În mod tradițional piața RCA din România a fost dominată de 3-4 asigurători, în timp ce ponderile celorlalți jucători au fost mult mai reduse sau chiar nesemnificative.

Companiile cu cea mai mare pondere în piața de asigurări RCA erau City Insurance, Euroins și Asiom care dețineau împreună peste jumătate din piață (72% la 30.09.2018, respectiv la 30.09.2017).

Tabelul 40 Evoluția cotelor de piață înregistrate pentru asigurările RCA 2014 – 2017, respectiv trimestrul III 2018

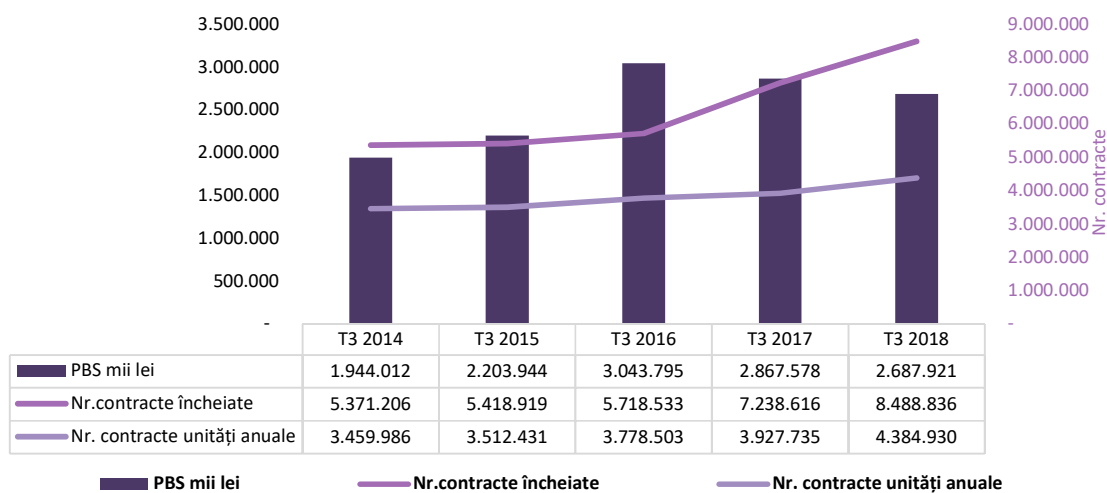
	Societate	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Trimestrul III 2018
1	EUROINS	16,60%	22,00%	20,57%	27,42%	25,22%
2	CARPATICA	18,00%	16,40%	10,52%	0,00%	0,00%
3	ASIROM VIG	9,40%	12,70%	17,34%	15,08%	14,57%
4	CITY INSURANCE	10,70%	10,40%	16,14%	30,10%	32,31%
5	OMNIASIG VIG	9,90%	10,20%	8,92%	6,76%	7,87%
6	ASTRA	15,40%	8,70%	0,00%	0,00%	0,00%
7	ALLIANZ - TIRIAC	8,30%	8,20%	9,49%	7,74%	8,47%
8	GROUPAMA	4,30%	5,60%	7,00%	5,54%	6,48%
9	UNIQA	5,50%	3,80%	4,91%	2,58%	1,20%
10	GENERALI	1,70%	1,90%	5,09%	4,66%	3,26%
11	ABC	0,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
12	GRAWE	0,00%	0,00%	0,00%	0,13%	0,63%
	Total	100%	100%	100%	100%	100%
Pentru Omnisig VIG, pentru anii dinainte de fuziune au fost cumulate cifrele Omnisig cu BCR Asigurări Generale						
Pentru Generali, pentru anii dinainte de fuziune au fost cumulate cifrele Generali cu Ardaf						
Pentru Astra au fost folosite date la 30 iunie 2015 pentru anul 2015						
Pentru Carpatica au fost folosite date la 30 iunie 2016 pentru anul 2016						

Evoluția primelor

Valoarea totală a primelor de asigurare subscrise pentru asigurările RCA în primele nouă luni ale anului 2018 a atins valoarea de aproximativ 2,69 miliarde lei, restul până la totalul clasei A10 reprezentând asigurările transportatorului pentru marfa transportată în calitate de căraș și asigurările RCA subscrise pe teritoriul altor state membre UE în baza dreptului de liberă prestare a serviciilor.

Exprimat în unități anuale (pentru a ține seama de durata diferită a polițelor), numărul de contracte RCA încheiate până la 30 septembrie 2018 a fost de 4.384.930 contracte, în creștere cu 12% față de aceeași perioadă a anului anterior.

Figura 33 Evoluția primelor brute subscrise pentru RCA în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018

În primele nouă luni ale anului 2018, cele mai mari ponderi au fost deținute de polițele cu o valabilitate de 6 luni (aproximativ 34%), respectiv 12 luni (30%).

Tabelul 41 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de perioada contractată – T3 2014 – T3 2018

Perioada	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
Pe perioada de 12 luni	34,91%	36,05%	38,96%	31,41%	29,67%
Pe perioada de 11 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	0,07%
Pe perioada de 10 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%
Pe perioada de 9 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	0,07%
Pe perioada de 8 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%	0,09%
Pe perioada de 7 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,12%
Pe perioada de 6 luni	57,80%	56,24%	52,87%	42,66%	34,48%
Pe perioada de 5 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,09%
Pe perioada de 4 luni	0,00%	0,00%	0,00%	0,23%	0,25%
Pe perioada de 3 luni	0,00%	0,00%	0,00%	4,59%	6,74%
Pe perioada de 2 luni	0,00%	0,00%	0,00%	2,47%	3,58%
Pe perioada de 1 lună	7,29%	7,70%	8,17%	18,28%	24,80%
Total	100%	100%	100%	100%	100%

Din punct de vedere al structurii portofoliilor de clienți, în primele nouă luni ale anului 2018, ponderea contractelor încheiate cu persoane fizice la nivelul întregii piețe s-a menținut la nivelul de aproximativ 80%.

Tabelul 42 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de contractant (persoană fizică sau persoană juridică) – T3 2014 – T3 2018

	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
Persoane fizice	78,34%	78,73%	78,38%	79,94%	79,93%
Persoane juridice	21,66%	21,27%	21,62%	20,06%	20,07%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Evoluția primei medii RCA

Pe ansamblul întregii piețe, prima medie RCA anualizată, a scăzut cu aproximativ 13% în primele nouă luni ale anului 2018 comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, înregistrând valoarea de 613 lei.

Tabelul 43 Evoluția primei medii RCA anualizate în perioada T3 2014 – T3 2018

	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
Total piață	562	627	806	706	613
Persoane fizice	409	438	521	529	440
Persoane juridice	1.041	1.239	1.719	1.300	1.210

Pentru a ilustra modalitatea de calcul a primei medii este prezentat mai jos calculul detaliat pentru primele nouă luni ale anului 2018.

Tabelul 44 Prima medie RCA în primele nouă luni ale anului 2018

	Total	Persoane fizice	Persoane juridice
Număr contracte încheiate în perioadă:	8.488.836	6.784.833	1.704.003
Pe perioada de 12 luni	2.518.901	1.810.829	708.072
Pe perioada de 11 luni	6.324	4.480	1.844
Pe perioada de 10 luni	2.047	1.000	1.047
Pe perioada de 9 luni	6.210	4.877	1.333
Pe perioada de 8 luni	7.868	6.005	1.863
Pe perioada de 7 luni	9.792	8.298	1.494
Pe perioada de 6 luni	2.926.690	2.525.536	401.154
Pe perioada de 5 luni	7.572	5.814	1.758

Pe perioada de 4 luni	21.554	17.450	4.104
Pe perioada de 3 luni	572.495	484.881	87.614
Pe perioada de 2 luni	303.849	264.504	39.345
Pe perioada de 1 lună	2.105.534	1.651.159	454.375
Prime subscrise RCA (lei) din care:	2.687.920.706	1.498.484.194	1.189.436.512
Cu valabilitate pentru 12 luni	1.488.623.791	681.636.380	806.987.411
Cu valabilitate pentru 11 luni	2.736.573	1.516.665	1.219.908
Cu valabilitate pentru 10 luni	1.363.970	330.479	1.033.491
Cu valabilitate pentru 9 luni	2.623.255	1.214.998	1.408.257
Cu valabilitate pentru 8 luni	2.452.665	1.226.401	1.226.264
Cu valabilitate pentru 7 luni	2.642.105	1.483.833	1.158.272
Cu valabilitate pentru 6 luni	836.152.710	596.977.624	239.175.086
Cu valabilitate pentru 5 luni	2.153.149	1.265.424	887.725
Cu valabilitate pentru 4 luni	4.810.745	3.157.973	1.652.772
Cu valabilitate pentru 3 luni	109.060.574	79.181.511	29.879.063
Cu valabilitate pentru 2 luni	37.552.295	28.411.557	9.140.738
Cu valabilitate pentru o lună	197.748.874	102.081.349	95.667.525
Prima medie RCA pentru contracte pe 12 luni (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 12 luni și număr contracte RCA cu valabilitate 12 luni) - lei	591	376	1.140
Prima medie anualizată RCA pentru contracte pe 6 luni (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 6 luni și număr contracte RCA cu valabilitate 6 luni, înmulțit cu 2) - lei	571	473	1.192
Prima medie anualizată RCA pentru contracte pe 1 lună (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 1 lună și număr contracte RCA cu valabilitate 1 lună, înmulțit cu 12) - lei	1.127	742	2.527
Unități anuale de expunere	4.384.930	3.402.179	982.751
Prima medie RCA anualizată (PBS împărțit la unități anuale de expunere) - lei	613	440	1.210

Evoluția daunelor

Dauna medie RCA plătită pentru vătămări corporale în primele nouă luni ale anului 2018 s-a diminuat comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent cu 2,40%, iar cea pentru daune materiale a crescut cu 8,91%.

Figura 34 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2014 – T3 2018 pentru vătămări corporale și numărul de dosare de daună plătite aferente

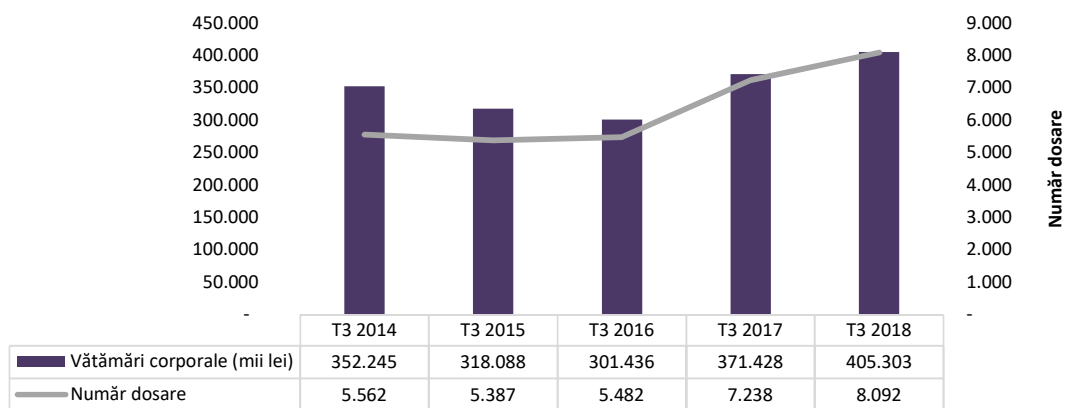
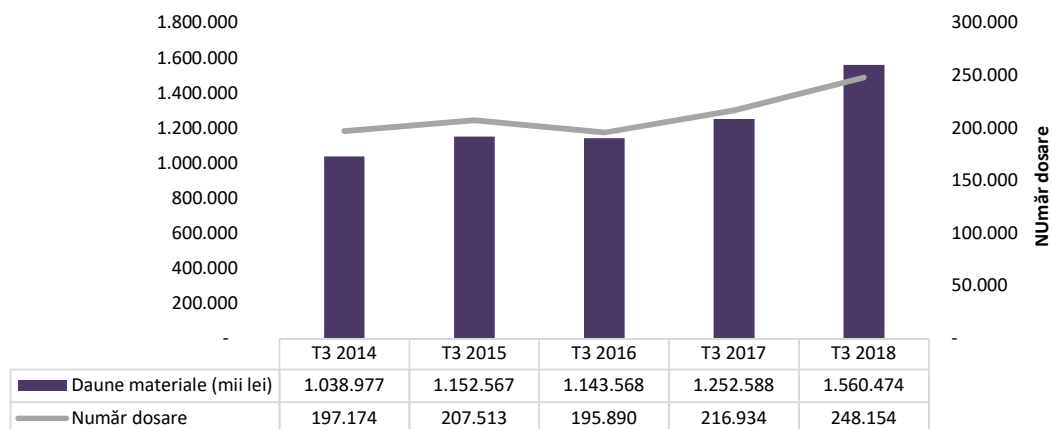
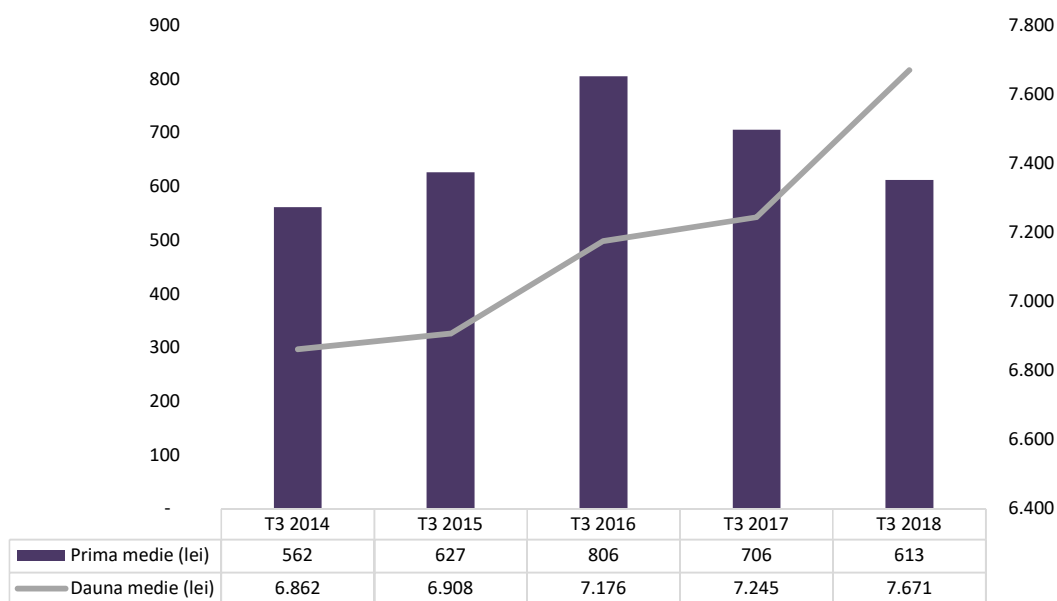

Figura 35 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2014 – T3 2018 pentru daune materiale și numărul de dosare de daună plătite aferente

În primele nouă luni ale anului 2018, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, prima medie a înregistrat o scădere cu aproximativ 13%, iar dauna medie o creștere cu aproximativ 6%.

Figura 36 Evoluția primei medii și a daunei medii în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018

Tabelul 45 Evoluția daunelor plătite RCA - vătămări corporale

	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
Daune plătite PF	209.375.108	186.620.526	182.787.099	226.596.473	258.288.422
Daune plătite PJ	142.870.357	131.467.795	118.649.161	144.831.726	147.014.924
Total daune plătite	352.245.465	318.088.321	301.436.260	371.428.199	405.303.346

Tabelul 46 Evoluția daunelor plătite RCA - daune materiale

	T3 2014	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018
Daune plătite PF	595.475.854	644.227.002	631.380.502	727.730.731	935.410.523
Daune plătite PJ	443.500.943	508.339.551	512.187.323	524.856.790	625.063.402
Total daune plătite	1.038.976.797	1.152.566.553	1.143.567.825	1.252.587.521	1.560.473.925

Figura 37 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - vătămări corporale

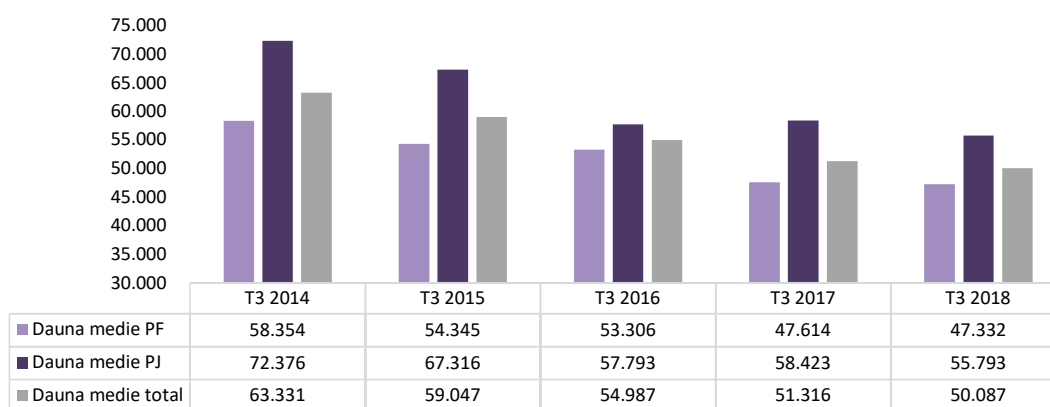
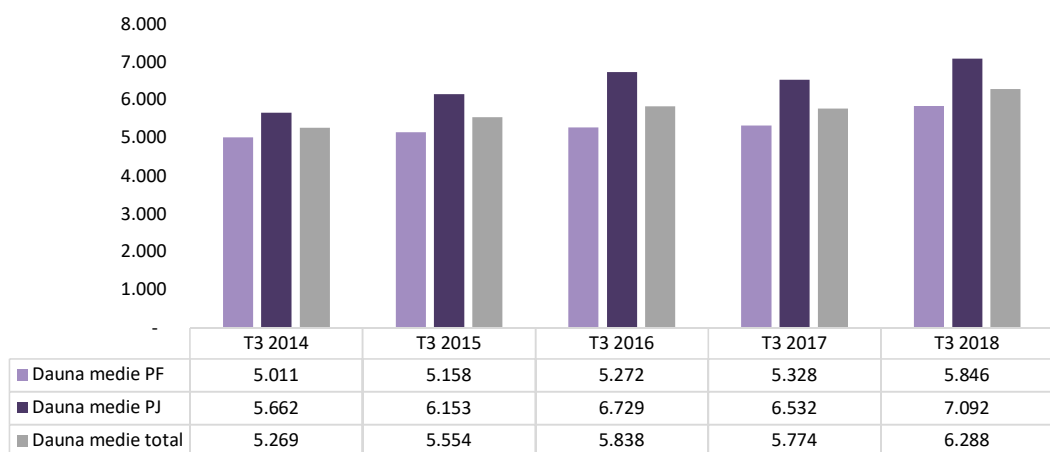
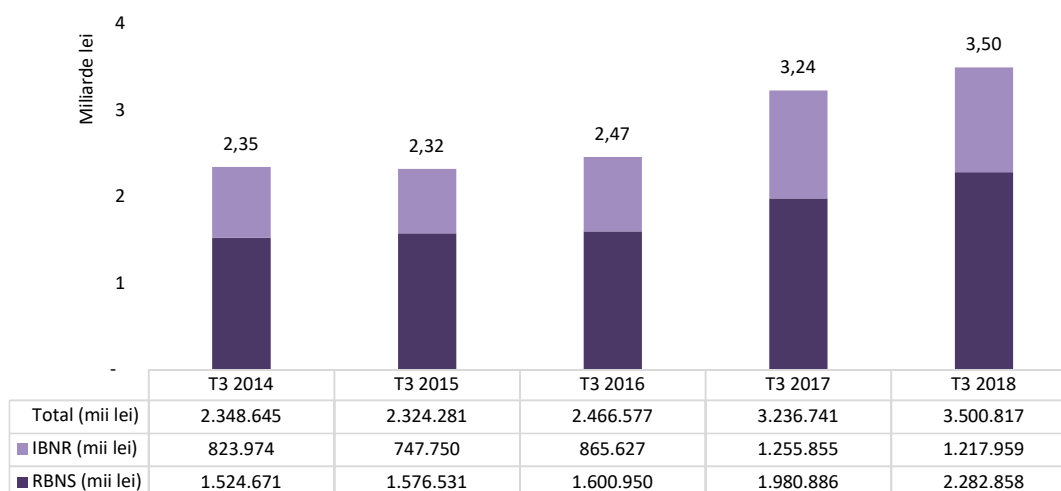

Figura 38 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - daune materiale

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra cheltuielilor efective cu daunele trebuie avută în vedere și variația rezervelor tehnice constituite de către societăți pentru daunele avizate și încă neplătite (RBNS) precum și pentru daunele întâmplare, dar încă neavizate și deci neplătite (IBNR).

Figura 39 Evoluția RBNS și IBNR în perioada T3 2014- T3 2018

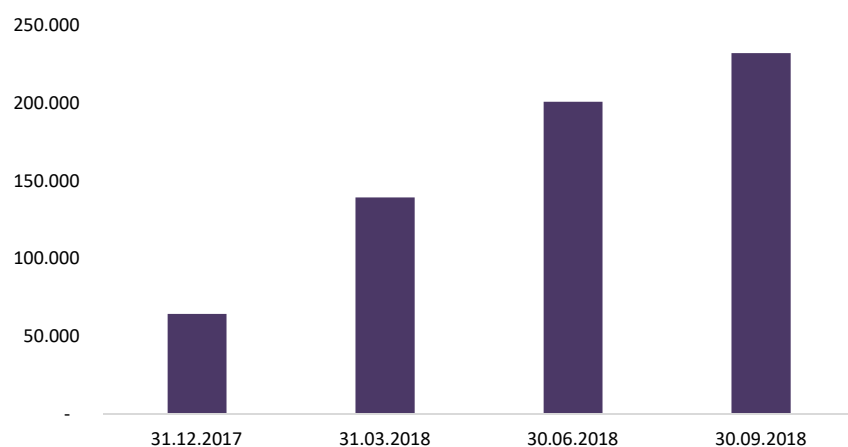

I.12. Clauza de decontare directă

Decontarea directă, ca serviciu auxiliar de gestionare a daunelor de către asigurătorii RCA a propriilor asigurați, a fost definită și implementată prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie. Modalitatea de decontare directă este prevăzută în Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România.

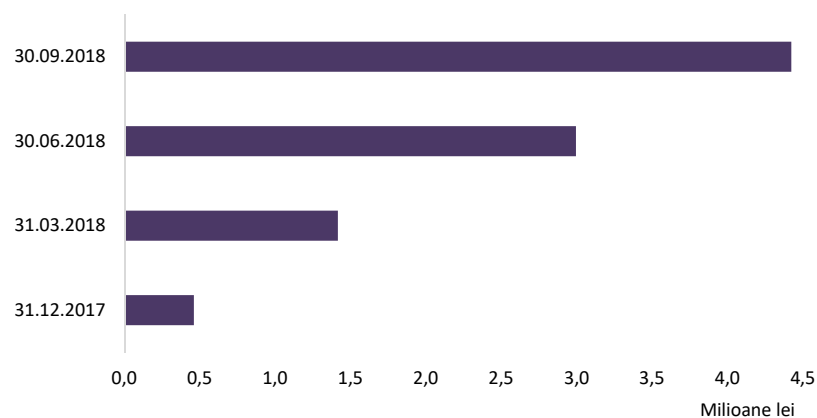
În primele nouă luni din anul 2018, asigurătorii RCA au încheiat un număr de 235.712 clauze de decontare directă, primele brute subscrise aferente acestora fiind în valoare de 14.629.641 lei. Astfel, a rezultat o primă medie anualizată de 77 lei. La data de 30.09.2018 erau în vigoare un număr de 232.369 clauze de decontare directă.

Figura 40 Evoluția numărului de clauze de decontare directă în vigoare la sfârșitul perioadei

Totodată, în primele nouă luni din anul 2018, asigurătorii RCA au plătit un număr de 1.499 dosare de daună aferente clauzei de decontare directă, în valoare totală de 8.215.618 lei, rezultând o daună medie plătită per dosar de 5.481 lei. La data de 30.09.2018, în soldul rezervei de daună avizată erau înregistrate 756 dosare de dauna, în valoare estimată de 4.420.605 lei.

Figura 41 Evoluția rezervei de daună avizată aferentă clauzei de decontare directă, la sfârșitul perioadei

II. Sucursale

La 30 septembrie 2018, activau pe piața asigurărilor 12 sucursale, dintre care 9 au practicat activitate de asigurări generale („AG”) și 3 au practicat activitate de asigurări de viață („AV”).

II.1. Prime brute subscrise de către sucursale (AG și AV)

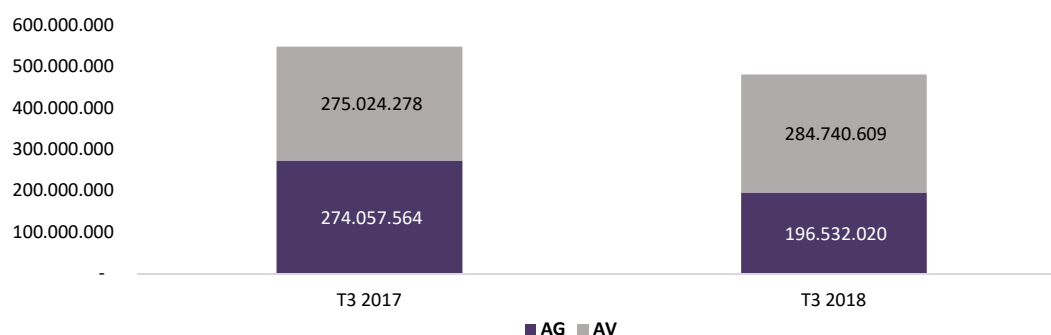
Sucursalele au cumulat în trimestrul III 2018 prime brute subscrise în valoare de 481,3 milioane lei, în scădere cu aproximativ 12% față de aceeași perioadă a anului precedent:

- primele brute subscrise (PBS) aferente asigurărilor generale (AG) sunt în sumă de 196,5 milioane lei, în scădere față de aceeași perioadă a anului precedent cu aproximativ 28%;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de 285 milioane lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului anterior cu circa 4%.

Tabelul 47 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2018

	T3 2017	T3 2018
AG	274.057.564	196.532.020
AV	275.024.278	284.740.609
TOTAL	549.081.842	481.272.628
Pondere AG (%)	49,9%	40,8%
Pondere AV (%)	50,1%	59,2%

Figura 42 Evoluția volumului de prime brute subscrise (lei) în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2018

De asemenea, primelor subscrise de sucursalele de pe teritoriul României li se adaugă primele subscrise în baza libertății de a presta servicii de către asigurători sau sucursalele lor din SEE. În anul 2017, primele subscrise în baza libertății de prestare a serviciilor (FPS) aveau o valoare de aproximativ 1,7 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 29% comparativ cu anul 2016. Cele mai mari valori ale primelor subscrise de această categorie provin de la asigurătorii sau sucursalele acestora stabilite în Germania (circa 38,5% din valoarea totală a primelor subscrise în baza libertății de prestare a serviciilor) și Austria (22,9%).

II.2. Indemnizații brute plătite de sucursale (IBP)

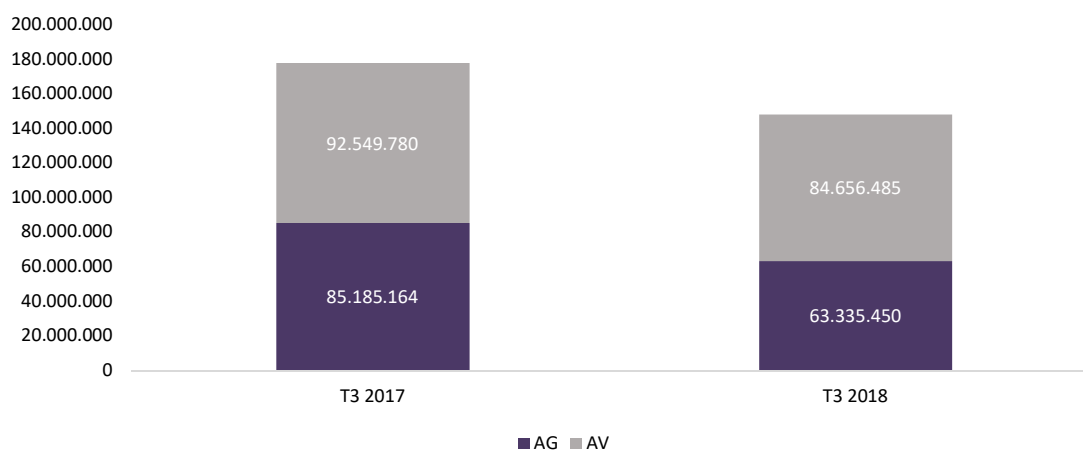
În trimestrul III 2018, sucursalele au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de 147,99 milioane lei, astfel:

- 63,35 milioane lei sunt aferente contractelor de asigurări generale (43% din totalul indemnizațiilor brute plătite), înregistrând o reducere de aproximativ 26% față de aceeași perioadă a anului precedent ;
- 84,65 milioane lei reprezintă sume plătite pentru indemnizații brute (inclusiv maturități și răscumpărări), aferente asigurărilor de viață, înregistrând o scădere cu aproximativ 9% față de aceeași perioada a anului precedent.

Tabelul 48 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)

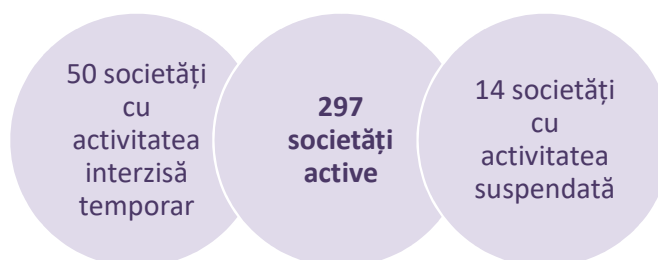
	T3 2017	T3 2018
AG	85.185.164	63.335.450
AV	92.549.780	84.656.485
TOTAL	177.734.944	147.991.935
Pondere AG (%)	47,93%	42,80%
Pondere AV (%)	52,07%	57,20%

Figura 43 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2018

III. Brokerii de asigurare și/sau reasigurare

La sfârșitul lunii septembrie 2018, figurau înregistrați în evidențele Autorității de Supraveghere Financiară un număr de **361 de brokeri de asigurare și/sau reasigurare autorizați**, din care:

III.1. Activitatea de intermediere în asigurări

Din totalul celor 297 de brokeri activi, doar 294 au transmis raportările scadente la data de 30.09.2018. În urma centralizării raportărilor transmise de brokerii de asigurare și/sau reasigurare, la data de 30.09.2018, se constată o creștere procentuală a valorii primelor intermediare pentru asigurări generale și asigurări de viață de 1,64% față de aceeași perioadă a anului 2017. Aceasta creștere este datorată atât creșterii volumului de prime intermediare pentru activitatea de asigurări generale (+1,07%), cât și volumului de prime intermediare pe segmentul asigurărilor de viață (+19,43%). După cum se constată din tabelul de mai jos, volumul de prime intermediare pentru asigurările de viață a crescut cu peste 100% în primele 9 luni ale anului 2018 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2014. Creșterea volumului de prime intermediare se reflectă și în creșterea gradului de intermediere de la 7,96% în 2014 la 10,79% în anul curent.

Tabelul 49 Evoluția gradului de intermediere

Perioada	Prime brute subscrise (lei)			Prime intermediare (lei)			Grad de intermediere (%)		
	Total din care:	AG	AV	Total din care:	AG	AV	Total	AG	AV
31.09.2014	5.703.065.963	4.692.187.824	1.010.878.139	3.308.669.291	3.228.243.687	80.425.604	58,02	68,80	7,96
31.09.2015	6.162.646.614	5.017.138.804	1.145.507.810	3.758.291.761	3.667.643.120	90.648.641	60,99	73,10	7,91
31.09.2016	6.885.375.638	5.713.173.176	1.172.202.462	4.567.924.683	4.455.026.556	112.898.127	66,34	77,98	9,63
31.09.2017	7.317.758.444	5.789.410.401	1.528.348.043	4.627.945.235	4.484.358.821	143.586.413	63,24	79,93	9,39
31.09.2018	7.473.795.199	5.884.924.852	1.588.870.347	4.703.667.321	4.532.181.697	171.485.624	62,93	77,01	10,79

Analizând structura primelor intermediare de brokerii de asigurare și/sau reasigurare pe clase de asigurări generale se constată că, în trimestrul III al anului 2018, o pondere semnificativă în totalul primelor intermediare pentru asigurări generale (4.532.181.697 lei) o dețin următoarele clase:

- clasa A10. Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR) reprezintă 53,32%;
- clasa A3. Asigurări de mijloace de transport terestru (Casco) reprezintă 24,12%;
- clasa A8. Asigurări de incendiu și alte calamități naturale reprezintă 8,93%;
- restul claselor au reprezentat 13,63% din total prime intermediare pe asigurări generale.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, defalcat pe principalele clase de asigurare intermediare de brokerii de asigurare, se poate observa o scădere a volumului de prime intermediare pe clasa A10, respectiv o creștere a volumului intermediarilor pe clasele A3 și A8.

Clasa de asigurări generale	Volum de prime intermediare		Dinamica
	Trim. III 2017	Trim. III 2018	
A10	2.569.640.966	2.416.736.684	-5,95%
A3	999.936.322	1.093.347.528	+9,34%
A8	373.423.699	404.746.308	+8,39%

Figura 44 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2018

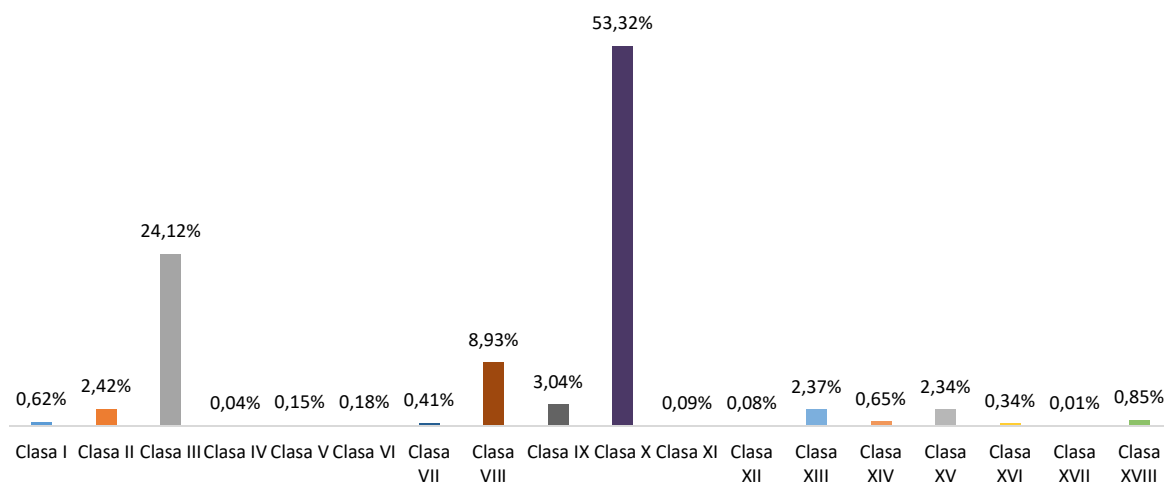
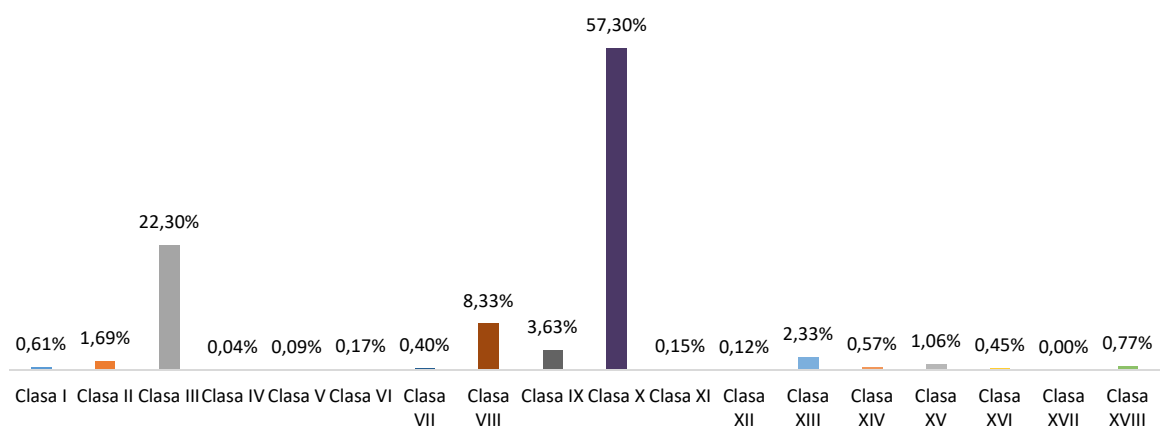

Figura 45 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2017

Clasa de asigurare de viață	Volum de prime intermediare		Dinamica
	Trim. III 2017	Trim. III 2018	
C1	123.703.010	143.825.174	+16,27%
C3	11.121.824	15.350.222	+38,02%

În ceea ce privește structura primelor intermediare de brokerii de asigurare pe clase de asigurări de viață se constată că la finele trimestrului 3 al anului 2018, dețin ponderi semnificative în totalul primelor pentru această categorie (171.485.624 lei) următoarele clase:

- clasa C1 "Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare" reprezentau 83,87%;
- clasa C3 "Asigurări de viață și anuități, care sunt legate de fonduri de investiții (unit-linked), reprezentau 8,95%;
- celelalte clase de asigurări de viață reprezentau 7,18% din primele intermediare pentru această categorie.

Figura 46 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2018

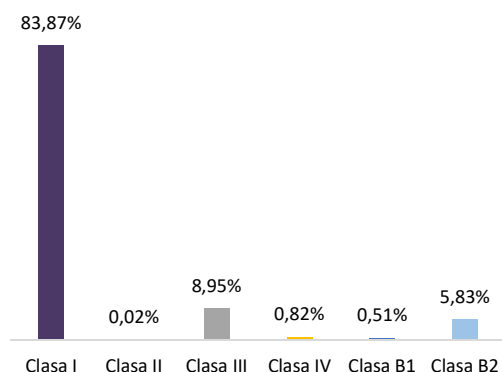
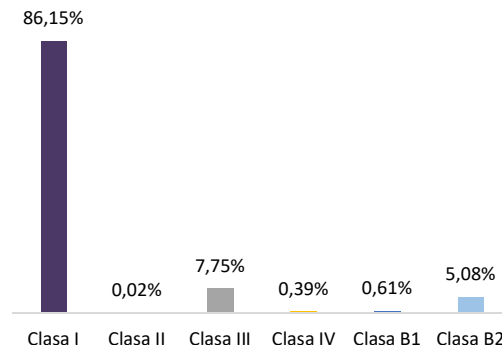

Figura 47 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2017

Creșterea primelor de asigurare intermediare pe segmentul asigurărilor de viață din acest an se datorează în special deciziei ING Bank, de a renunța la calitatea sa de agent subordonat și de a transfera portofoliul și personalul la societatea Amsterdam Broker de Asigurare SRL, aceasta având în aceste condiții o cotă de peste 30% din totalul primelor intermediare pe acest segment.

Tabelul 50 Situația primilor 10 brokeri de asigurare și/sau reasigurare în funcție de valoarea primelor intermediare la 30.09.2018

Nr. crt.	Denumire societate	Cota de piață
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	7,48%
2	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,32%
3	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE SA	5,46%
4	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	5,21%
5	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,81%
6	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,11%
7	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE S.R.L.	3,62%
8	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	3,60%
9	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,69%
10	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) SA	2,48%
Total prime intermediare primii 10		46,76%

Tabelul 51 Principalele 10 societăți de asigurare și/sau reasigurare pentru care brokerii de asigurare și/sau reasigurare au intermediat prime de asigurare în primele nouă luni ale anului 2018

Nr. crt.	Societate pentru care s-a intermediat	Pondere în total general prime intermediare
1	CITY INSURANCE SA	20,82%
2	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	14,74%
3	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	11,22%
4	OMNIASIG VIG SA	11,04%
5	GROUPAMA ASIGURARI SA	9,94%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	9,60%
7	GENERALI ROMANIA SA	5,91%
8	UNIQA ASIGURARI SA	3,50%
9	GOTHAER ASIGURARI - REASIGURARI SA	1,78%
10	ING ASIGURARI DE VIATA SA	1,28%
Prime intermediare pentru primii 10 asigurători		89,82%
Prime intermediare pentru alți asigurători din Romania		3,58%
Total prime intermediare pentru asigurători din Romania		93,56%
Prime intermediare pentru asigurători externi		6,59%
Total general prime intermediare la data de 30.09.2018		100,00%

Din punct de vedere al canalelor de vânzare, brokerii de asigurare dețin o pondere importantă în portofoliul asigurătorilor. La nivelul pieței, vânzarea produselor de asigurare se realizează într-un procent de 41,21% prin brokerii de asigurare.

Tabelul 52 Volumul de prime intermediare de brokerii de asigurare pe societăți de asigurare la 30 septembrie 2018

Nr. crt.	Societatea de asigurare	Pondere
1	ASIGURARE REASIGURARE ASIMED SA	98,75%
2	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	96,54%
3	CITY INSURANCE SA	95,53%
4	ERGO ASIGURARI SA	85,71%
5	EXIM ROMANIA SA	77,72%
6	GOTHAER ASIGURARI - REASIGURARI SA	73,48%
7	UNIQA ASIGURARI SA	63,93%
8	OMNIASIG VIG SA	62,92%
9	GROUPAMA ASIGURARI SA	62,48%
10	CERTASIG - SOCIETATE DE ASIGURARE REASIGURARE SA	62,22%
11	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	59,99%
12	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	56,53%
13	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI SA	53,25%
14	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE SA	45,32%
15	GARANTA ASIGURARI SA	39,69%
16	GRAWE ROMANIA ASIGURARE SA	39,65%
17	ASITO KAPITAL SA	37,85%
18	ABC ASIGURARI - REASIGURARI SA	22,97%
19	ERGO ASIGURARI DE VIATA SA	16,18%
20	NN ASIGURARI DE VIATA SA	10,66%
21	GERMAN ROMANIAN ASSURANCE SA	10,06%
22	UNIQA ASIGURARI DE VIATA SA	3,00%
23	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP SA	1,03%
24	POOL-UL DE ASIGURARE P.A.I.D.	0,22%
25	EUROLIFE ERB ASIGURARI GENERALE SA	0,02%
26	EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA SA	0,01%
27	BRD ASIGURARI DE VIATA SA	0,00%
29	ONIX ASIGURARI SA	0,00%
Total 2018		41,21%

III.2. Venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări

În piața din România, veniturile brokerilor de asigurare provin din contractele de intermediere încheiate cu societățile de asigurare, fiind un model de remunerare bazat pe comision. Mai puțin de 2% din veniturile raportate provin din alte activități în legătură cu obiectul de activitate (de exemplu, consultanță, inspecții de risc, regularizări de daune).

În primele 9 luni ale anului 2018 brokerii de asigurare și/sau reasigurare au raportat venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări în valoare de 799.945.992 lei, în creștere cu 12,94% față de aceeași perioadă a anului trecut (708.306.652 lei).

Analizând structura veniturilor obținute din activitatea de intermediere în asigurări de brokerii de asigurare și/sau reasigurare pe clase de asigurări generale creșterea este de 11,42% (de la 663.434.857 lei la 739.199.487 lei).

Figura 48 Dinamica veniturilor pe clase de asigurări generale la 30.09.2018 față de 30.09.2017

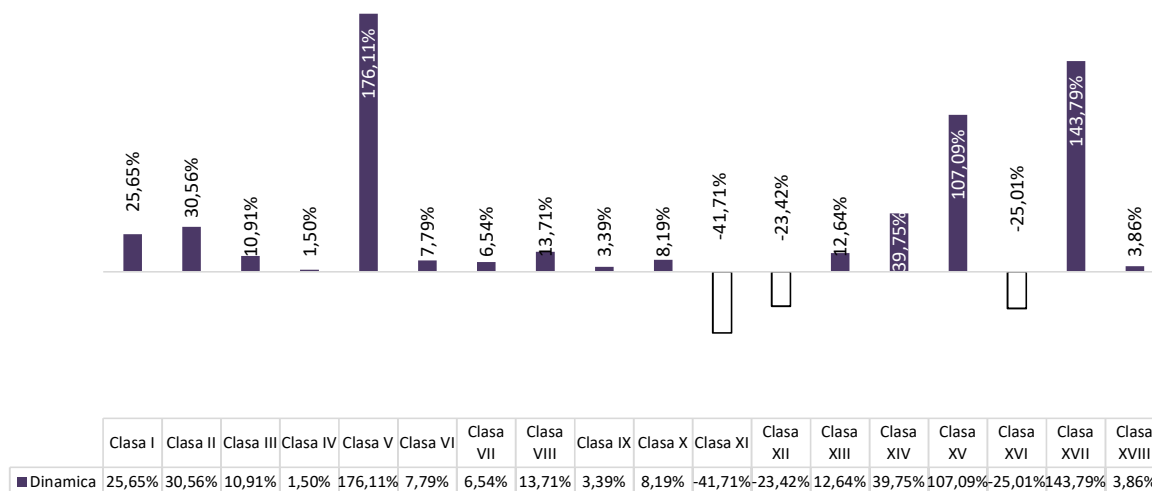
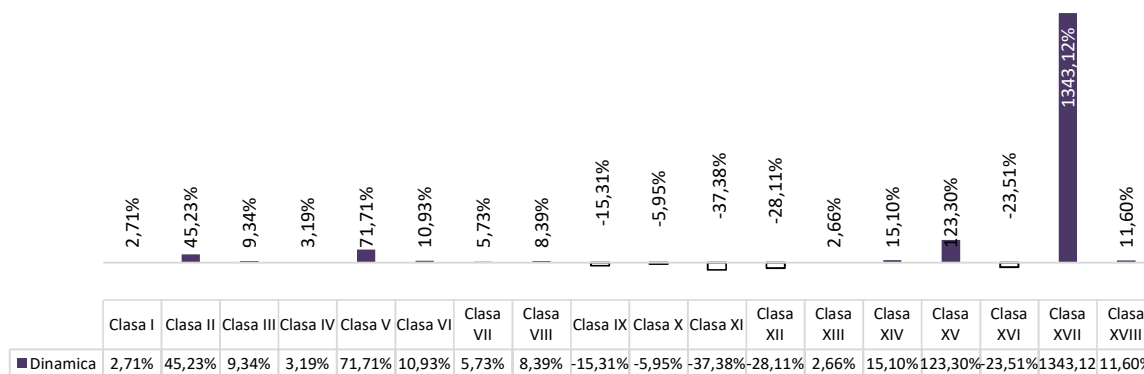

Figura 49 Dinamica volumelor de prime intermediare pe clase de asigurări generale la 30.09.2018 față de 30.09.2017

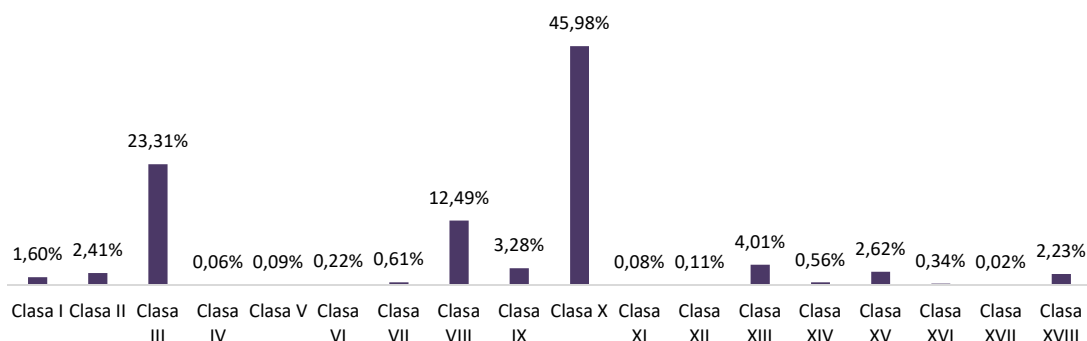

Clasele de asigurări generale, cu ponderi semnificative în totalul veniturilor obținute din activitatea de intermediere în asigurări, pentru această categorie, sunt:

- clasa A10, asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR), reprezintă 45,98% (339.873.298 lei) în creștere cu 8,19 % față de perioada precedentă (314.135.727 lei);
- clasa A3, asigurări de mijloace de transport terestru (Casco), reprezintă 23,41% (172.273.426 lei), în creștere cu 10,91 % față de perioada precedentă (155.328.087 lei);
- clasa A8, asigurări de incendiu și alte calamități naturale, reprezintă 12,49% (92.310.111 lei), în creștere cu 13,71 % față de perioada precedentă (81.178.414 lei);
- clasa A13, răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele 10 – 12, reprezintă 4,01% (29.627.478 lei), în creștere cu 12,64 % față de perioada precedentă (26.302.804 lei);
- celelalte clase au deținut o pondere de 14,11% din totalul veniturilor obținute din activitatea de intermediere asigurări generale.

Deși volumul primelor intermediare pe clasa X au înregistrat o scădere în perioada de referință, veniturile obținute de brokeri au crescut – comisionul mediu situându-se undeva la 14%, față de 12,22% anul trecut. Pentru restul asigurărilor generale, comisionul mediu la nivelul trimestrului III 2018 a fost de 18,88%.

Figura 50 Ponderea veniturilor pe clase de asigurări în total venituri (asigurări generale) la 30.09.2018

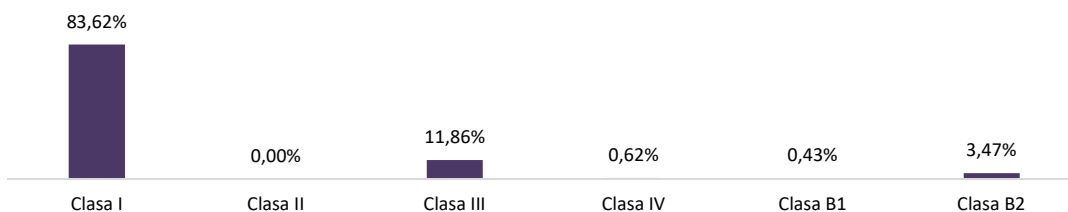

În ceea ce privește veniturile obținute de brokerii de asigurare din vânzarea asigurărilor de viață se constată că, în primele 9 luni ale anului 2018, acestea au înregistrat o valoare de 60.746.505 lei, în creștere cu 35,38% față de aceeași perioadă a anului 2017 (44.871.795 lei).

Analizând structura veniturilor acestora, o pondere semnificativă în totalul acestora o dețin următoarele clase:

- clasa C1, asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, reprezintă 83,62% (50.795.813 lei);
- clasa C3, asigurări de viață și anuități, care sunt legate de fonduri de investiții (unit-linked), reprezintă 11,86% (7.202.741 lei);
- celelalte clase au deținut o pondere de 4,52% (2.747.951 lei) din totalul veniturilor obținute din activitatea de intermediere asigurări de viață.

Figura 51 Ponderea veniturilor pe clase de asigurări în total venituri (asigurări de viață) la 30.09.2018

III.3. Datorii și creanțe din activitatea de intermediere

La data de 30.09.2018 situația datoriilor și a creanțelor provenite din activitatea de intermediere se prezintă astfel:

- **Total datorii către societățile de asigurare și/sau reasigurare** în valoare de 99.295.397 lei, în creștere cu aproximativ 13% în raport cu aceeași perioadă a anului 2017 (87.870.172 lei), din care:
  - cu scadența nedepășită = 96.672.529 lei,
  - cu scadența depășită = 2.622.868 lei, din care peste 30 de zile = 2.010.242 lei.
- **Total creanțe din activitatea de intermediere** în valoare de 81.684.181 lei în creștere cu aproximativ 12% în raport cu aceeași perioadă a anului trecut (73.073.068 lei) din care:
  - cu scadența nedepășită = 52.029.880 lei
  - cu scadența depășită = 29.654.301 lei din care peste 30 de zile = 21.490.105 lei.

Listă tabele

Tabelul 1 Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (%) în perioada 2012 - 2017	5
Tabelul 2 Densitatea asigurărilor (EUR).....	6
Tabelul 3 Ponderea densității asigurărilor în salariul mediu brut anual	6
Tabelul 4 Ponderea primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață în total prime brute subscrise.....	7
Tabelul 5 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018	9
Tabelul 6 Dinamica primelor brute subscrise pe clase de asigurări în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018	10
Tabelul 7 Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață) în primele 9 luni ale anului 2018	12
Tabelul 8 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările generale în primele 9 luni ale anului 2018	12
Tabelul 9 Structura pe clase de asigurări generale.....	13
Tabelul 10 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările de viață în primele 9 luni ale anului 2018	14
Tabelul 11 Structura pe clase de asigurări de viață	15
Tabelul 12 Evoluția numărului total de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2014-2018 ...	16
Tabelul 13 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările generale, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2014-2018	16
Tabelul 14 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările de viață, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2014-2018	17
Tabelul 15 Dinamica indemnizațiilor brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018	18
Tabelul 16 Societățile de asigurare cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale	18
Tabelul 17 Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite, maturități și răscumpărări pentru asigurările de viață	19
Tabelul 18 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale.....	22
Tabelul 19 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2016 - 2018.....	22
Tabelul 20 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2016 – 2018.....	22
Tabelul 21 Structura rezervelor tehnice brute pentru asigurărilor generale la 30.09.2018 comparativ cu 30.06.2018	23
Tabelul 22 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.09.2018	24
Tabelul 23 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.06.2018	24
Tabelul 24 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 septembrie 2018	24
Tabelul 25 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 iunie 2018	24
Tabelul 26 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AG	25
Tabelul 27 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AG	25
Tabelul 28 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AG.....	25
Tabelul 29 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AV	26
Tabelul 30 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AV.....	26
Tabelul 31 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2014-2018 pentru AV	26
Tabelul 32 Rezultatul financiar net, la nivelul întregii piețe, în perioada 2014 - 2018	26
Tabelul 33 Rezultatul tehnic, la nivelul întregii piețe de asigurări generale, în perioada 2014 - 2018	27
Tabelul 34 Rezultatul tehnic, la nivelul întregii piețe de asigurări de viață, în perioada 2014 – 2018	27
Tabelul 35 Ratele SCR SI MCR la nivelul pieței	31
Tabelul 36 Dinamica numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe	31
Tabelul 37 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe	32
Tabelul 38 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)	33
Tabelul 39 Cota de piață aferentă asigurărilor RCA la 30 septembrie 2018	33
Tabelul 40 Evoluția cotelor de piață înregistrate pentru asigurările RCA 2014 – 2017, respectiv trimestrul III 2018.....	34
Tabelul 41 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de perioada contractată – T3 2014 – T3 2018.....	35
Tabelul 42 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de contractant (persoană fizică sau persoană juridică) – T3 2014 – T3 2018.....	35
Tabelul 43 Evoluția primei medii RCA anualizate în perioada T3 2014 – T3 2018.....	35

Tabelul 44 Prima medie RCA în primele nouă luni ale anului 2018.....	35
Tabelul 45 Evoluția daunelor plătite RCA - vătămări corporale.....	37
Tabelul 46 Evoluția daunelor plătite RCA - daune materiale.....	37
Tabelul 47 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2018	40
Tabelul 48 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)	41
Tabelul 49 Evoluția gradului de intermediere	42
Tabelul 50 Situația primilor 10 brokeri de asigurare și/sau reasigurare în funcție de valoarea primelor intermediare la 30.09.2018	44
Tabelul 51 Principalele 10 societăți de asigurare și/sau reasigurare pentru care brokerii de asigurare și/sau reasigurare au intermediat prime de asigurare în primele nouă luni ale anului 2018	44
Tabelul 52 Volumul de prime intermediare de brokerii de asigurare pe societăți de asigurare la 30 septembrie 2018.....	45

Listă figuri

Figura 1 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din SEE (Trim. II 2018)	4
Figura 2 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din România (Trim. II 2018)	5
Figura 3 Evoluția gradului de penetrare a asigurărilor în PIB în România	6
Figura 4 Ratele cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței minime de capital (MCR) (Trim. II 2018)	7
Figura 5 Evoluția volumului de prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018	9
Figura 6 Distribuția PBS pentru asigurările generale în cele 8 regiuni de dezvoltare din România	11
Figura 7 Distribuția PBS pentru asigurările de viață în cele 8 regiuni de dezvoltare din România	11
Figura 8 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări generale (milioane lei)	13
Figura 9 Dinamica structurii pe clase de asigurări generale	14
Figura 10 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări de viață (milioane lei)	15
Figura 11 Dinamica structurii pe clase de asigurări de viață	15
Figura 12 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)	17
Figura 13 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite AG (milioane lei)	19
Figura 14 Dinamica structurii pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru categoria asigurărilor generale	19
Figura 15 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale în primele 9 luni aferente perioadei 2016 – 2018	20
Figura 16 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A3 în primele 9 luni ale anului 2018 comparativ cu perioada similară a anului 2017	21
Figura 17 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A10 în primele 9 luni ale anului 2018 comparativ cu perioada similară a anului 2017	21
Figura 18 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2016 – 2018	22
Figura 19 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise (%)	22
Figura 20 Rezultatul financiar net, la nivelul întregii piețe, în perioada 2014 – S1 2018	27
Figura 21 Rezultatul tehnic net, la nivelul pieței de asigurări generale, în perioada 2014 – 2018	27
Figura 22 Rezultatul tehnic net, la nivelul pieței de asigurări de viață, în perioada 2014 – 2018	28
Figura 23 Evoluția indicatorilor de profitabilitate, ROE și ROA, în perioada 2014 - 2017 și respectiv S1 2018	28
Figura 24 Evoluția activelor și datoriilor totale ale societăților de asigurare	29
Figura 25 Evoluția cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței de capital minim (MCR)	29
Figura 26 Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate	30
Figura 27 Structura fondurilor proprii eligibile pentru a acoperi SCR la data de 30.09.2018	30
Figura 28 Structura fondurilor proprii eligibile pentru a acoperi SCR la data de 30.09.2017	30
Figura 29 Distribuția societăților de asigurare în funcție de rata SCR/MCR la 30 septembrie 2018	31
Figura 30 Evoluția numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe	32
Figura 31 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe	32
Figura 32 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)	33
Figura 33 Evoluția primelor brute subscrise pentru RCA în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018	34
Figura 34 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2014 – T3 2018 pentru vătămări corporale și numărul de dosare de daună plătite aferente	36
Figura 35 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2014 – T3 2018 pentru daune materiale și numărul de dosare de daună plătite aferente	37
Figura 36 Evoluția primei medii și a daunei medii în primele 9 luni aferente perioadei 2014 – 2018	37
Figura 37 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - vătămări corporale	38
Figura 38 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - daune materiale	38
Figura 39 Evoluția RBNS și IBNR în perioada T3 2014- T3 2018	38
Figura 40 Evoluția numărului de clauze de decontare directă în vigoare la sfârșitul perioadei	39
Figura 41 Evoluția rezervei de daună avizată aferentă clauzei de decontare directă, la sfârșitul perioadei	39
Figura 42 Evoluția volumului de prime brute subscrise (lei) în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2018	40
Figura 43 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2018	41
Figura 44 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2018	43
Figura 45 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2017	43
Figura 46 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2018	44
Figura 47 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2017	44

Figura 48 Dinamica veniturilor pe clasele de asigurări generale la 30.09.2018 față de 30.09.2017	46
Figura 49 Dinamica volumelor de prime intermediare pe clase de asigurări generale la 30.09.2018 față de 30.09.2017	46
Figura 50 Ponderea veniturilor pe clase de asigurări în total venituri (asigurări generale) la 30.09.2018	47
Figura 51 Ponderea veniturilor pe clase de asigurări în total venituri (asigurări de viață) la 30.09.2018	47